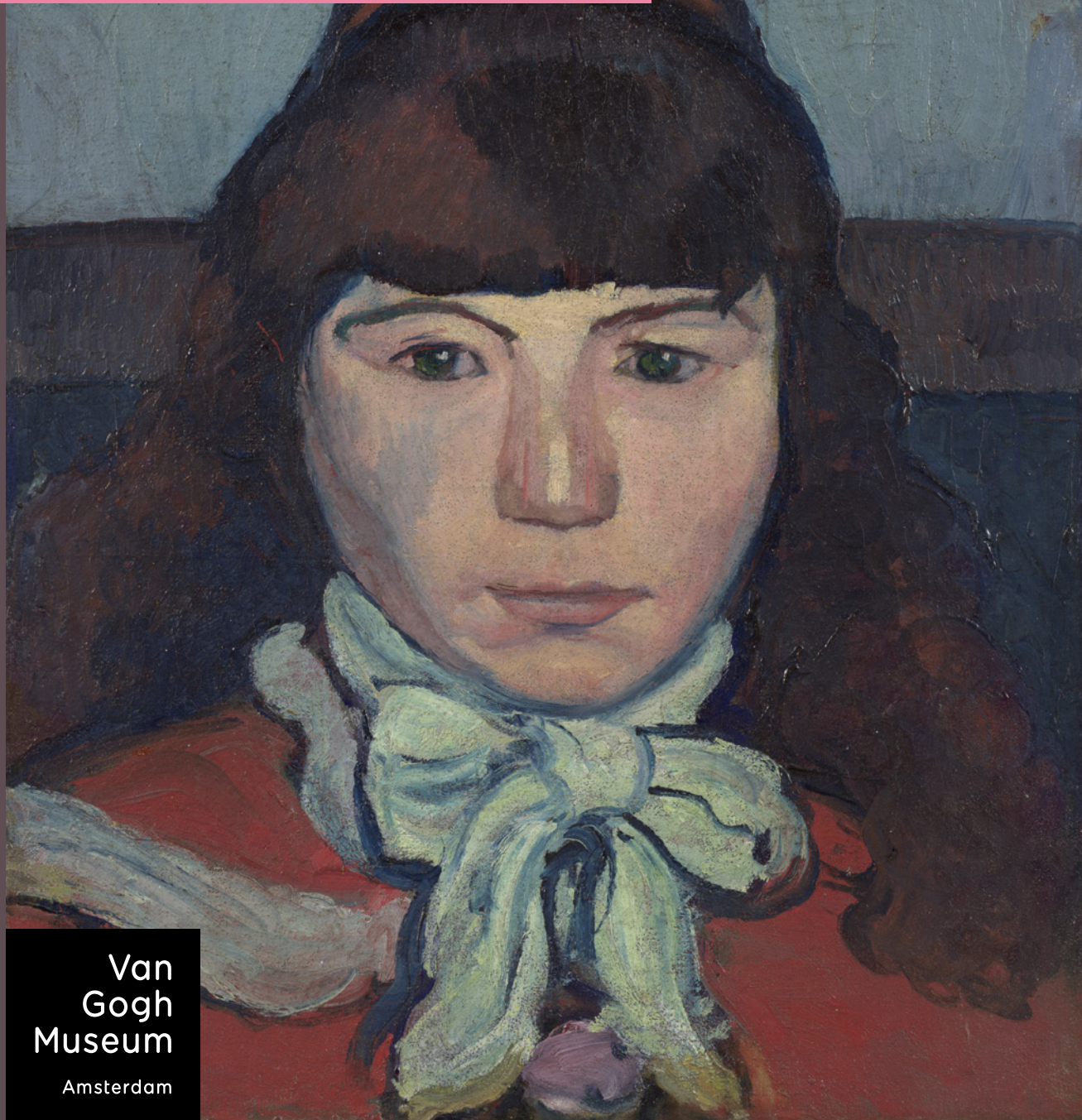

Van Gogh Museum

Jaarverslag 2022

Van
Gogh
Museum

Amsterdam

Van Gogh Museum

Annual Report 2022

1	Woord vooraf	5
2	Woord van de Raad van Toezicht	11
3	Het Van Gogh Museum in 2022: een overzicht	15
4	Partners en steunverleners	45
5	Missie en geschiedenis	57
6	Financiële verslaglegging	61
7	Bijlagen	
I.	Overzicht organisatie	68
II.	Personeel	71
III.	Aanwinsten	72
IV.	Tentoonstellingen en presentaties	73
V.	Onderzoeksprojecten	74
VI.	Educatieve activiteiten	76
VII.	Museumpublicaties	78
VIII.	Behandelde werken	80
IX.	Bruikleenoverzicht uitgaand	82
X.	Langdurige bruiklenen van het Van Gogh Museum aan andere musea	84
XI.	Langdurige bruiklenen aan het Van Gogh Museum	85
XII.	Nevenactiviteiten	86
XIII.	Publicaties medewerkers	89

1

Woord vooraf

Directeur Emilie Gordenker
Zakelijk directeur Rob Groot

Toen het jaar 2022 begon was het Van Gogh Museum in lockdown; aan het einde was het museum iedere dag uitverkocht. Ondanks de naweën van corona, lijkt de pandemie nu definitief achter ons en het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie ontplooiën zich weer. Het Strategisch Plan 2021-2024, vastgelegd in 2020, slaat nu zichtbaar aan. Het Van Gogh Museum bruist, en dat wordt binnen en buiten het museum gevoeld.

Dat is goed te zien in de cijfers: met meer dan 1,3 miljoen bezoekers en vier zeer goed ontvangen tentoonstellingen was 2022 een prachtig jaar voor het museum. Nadat het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie in navolging van de overheidsrichtlijnen de eerste weken van het jaar gesloten waren, waren we blij op 26 januari de deuren weer definitief te kunnen openen voor publiek. Met het coronatoegangsbewijs, tijdsloten, een gelimiteerd aantal bezoekers per dag en de hygiënemaatregelen kregen bezoekers de ruimte op een veilige en prettige manier de musea te bezoeken.

Allereerst werd in januari de tentoonstelling met de prikkelende titel *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* in het Van Gogh Museum heropend, waarin het complete verhaal achter

het beroemde werk *De aardappeleters* uit de doeken werd gedaan. Vanaf maart was *Van Gogh en de olijfgaarden* te zien, dat bezoekers de unieke kans bood om Van Goghs bijzondere reeks schilderijen van olijfbomen samen te bewonderen. In mei opende *Kleur als Taal*, de enthousiast ontvangen overzichtstentoonstelling met kleurrijke werken van Etel Adnan. In oktober werd de baanbrekende tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt. Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse...* geopend, een spectaculair overzicht van het oeuvre van Klimt met iconische topstukken van over de hele wereld, te midden van zijn inspiratiebronnen.

In De Mesdag Collectie in Den Haag werden bijzondere collectiepresentaties getoond: *Een levende collectie, Haagse kunstenaarsvrienden* en *In de ban van de natuur. Tekeningen van Rousseau en Daubigny*. Daarnaast presenteerde het museum *De Haagse Gasfabriek: Van Eeden & Van Gogh*, met werk van de kunstenaar Marcel van Eeden dat is geïnspireerd op Van Goghs tekening *Gasfabriek*, een Haags stadsgezicht uit 1882. De afgebeelde locatie is op wandelafstand van het museum. Deze presentatie was daarvoor in het Van Gogh Museum te zien.

Afgelopen jaar zijn er weer bijzondere nieuwe aankopen gedaan, onder andere een olieverfschilderij van Pierre Puvis de Chavannes, *Portret van Eugène Benon* (1882), een olieverfschilderij van Emile Bernard, *Portret van een jonge vrouw* (1887), dat op het omslag van dit jaarverslag prijkt, en een pastel van Berthe Morisot, *Julie Manet op het balkon* (1884). Deze aankopen werden mede mogelijk door de financiële bijdrage van onze donateurs.

In 2022 mocht het Van Gogh Museum op meer bezoekers rekenen dan we hadden verwacht: in totaal 1.364.023 bezoekers, waarvan 18% uit Nederland. De Mesdag Collectie ontving 7.300 bezoekers, waarvan 1.220 kinderen in schoolverband.

In het staartje van de lockdown als gevolg van de coronapandemie liet het Van Gogh Museum zijn stem horen in het maatschappelijk debat over de nijpende situatie in de cultuursector en de noodzaak om de deuren van het museum snel weer open te stellen voor publiek. Zo werd op 19 januari het museum voor één dag omgetoverd in een nagelstudio en kapsalon. Hiermee sloot het museum aan bij de landelijke actie Kapsalon Theater. Met dit ludieke initiatief liet het museum zien dat museumbezoek weer veilig was. De actie kreeg veel media-aandacht en nadrukkelijk ook internationaal. Daarnaast deden we mee met de campagne #hArtforUkraine, een actie waarmee de culturele sector zijn medeleven toonde met Oekraïne en tevens steun betuigde aan degenen in Rusland die zich verzetten tegen de oorlog.

In 2022 werden verschillende musea wereldwijd geconfronteerd met klimaatactivisme. Zo besmeurden activisten het werk *Zonnebloemen* van Vincent van Gogh in The National Gallery in Londen. Het Van Gogh Museum heeft extra beveiligingsmaatregelen getroffen om de collectie te beschermen.

In het Strategisch Plan 2021-2024 is een koers uitgezet die past bij wat het Van Gogh Museum wil zijn: een inclusief museum dat mensen wil inspireren met het leven van Vincent van Gogh, zijn werk en zijn tijd. Op het terrein van inclusiviteit is hieraan invulling gegeven, zoals met de Vincent op Vrijdag-avondopenstellingen voor jongvolwassenen, de gevarieerde programmering gericht op nieuwe museumbezoekers en door kennis te delen tijdens het *Van Gogh verbindt*-symposium. Qua duurzaamheid is er een nieuw beleid geformuleerd en zijn er diverse maatregelen doorgevoerd zoals het aanbrengen van nieuwe energiebesparende verlichting in het bezoekersdeel van het museum, het aanbrengen van innovatieve dynamische aansturing van het klimaatbeheersingssysteem en het aangaan van samenwerking met duurzame, lokale merken als MUD-jeans.

In het najaar zijn renovatiewerkzaamheden aan het museumgebouw van start gegaan. Hiermee wordt het museum op verschillende onderdelen aangepakt om de toegankelijkheid en presentatiemogelijkheden te verbeteren. Onder andere wordt gekeken naar de bewegwijzering in en om het museum, de look-and-feel van de verschillende ruimtes en de verlichting van de zalen waarin de vaste collectie wordt getoond. Zo wordt een bezoek aan het museum in het jubileumjaar 2023 en daarna nog mooier.

Per 1 januari 2022 is de juridische structuur van de organisatie gewijzigd: Van Gogh Museum Enterprises BV (VGME) en Meet Vincent van Gogh Experience BV zijn door een interne fusie opgegaan in Stichting Van Gogh Museum, waarmee ook een statutenwijziging is doorgevoerd. In de nieuwe organisatie gaat het voormalige VGME verder onder de naam Groep Commercie. De interne structuur en activiteiten van VGME blijven ongewijzigd.

Financieel heeft het Van Gogh Museum zich zeer veerkrachtig getoond. Door de sluiting en verwachte langzame heropening door corona-maatregelen, werd het aantal verwachte bezoekers voorzichtig geschat op 1,1 miljoen en werd rekening gehouden met een tekort. In het tweede half jaar bleek dat deze inschatting ruimschoots werd overtroffen met ruim 1,3 miljoen bezoekers. Dit heeft ertoe geleid dat de inkomsten flink hoger uitkwamen dan voorzien, in totaal 58,6 miljoen euro (2021: 48,2 miljoen euro). Hierin is wel 6,6 miljoen euro aanvullende rijksbijdrage ter compensatie van de corona-maatregelen in het eerste half jaar opgenomen. Het Van Gogh Museum heeft geen gebruik

gemaakt van andere corona-steunmaatregelen, zoals de NOW- en TVL-regelingen. De lasten van het museum zijn meegestegen met de toename van het aantal bezoekers en kwamen uit op 53,9 miljoen euro. Per saldo resteert een resultaat van 5,6 miljoen euro, die in de komende jaren met name zal worden besteed aan de geplande tentoonstellingen.

Het jaar stond ook in het teken van de voorbereidingen op het jubileumjaar 2023, waarin het Van Gogh Museum zijn vijftigjarig bestaan viert met drie grote tentoonstellingen. In het voorjaar zal er een groot jubileumfeest op het Museumplein worden gevierd en vinden er op verschillende plekken in ons land feestelijke activiteiten

plaats. Ook voor De Mesdag Collectie is 2023 een feestelijk jaar: het is dan 120 jaar geleden dat het museum en de daarin aanwezige collectie aan de Staat werden geschonken.

Al met al zal 2022 de boeken ingaan als het jaar dat het museum zich veerkrachtig heeft getoond en zijn bezoekers bijzondere en unieke ervaringen heeft geboden, zowel fysiek als online. Dit was alleen mogelijk dankzij de trouwe steun van de Vincent van Gogh Stichting, het Rijk, onze vaste partners en particuliere steungevers, bruikleengevers van over de hele wereld en natuurlijk onze bezoekers. Een speciaal woord van dank gaat uit naar onze hoofdparters: de VriendenLoterij, Van Lanschot Kempen, ASML en wij verwelkomen DHL als nieuwe hoofdparter. De Vincent van Gogh Stichting, eigenaar van het merendeel van de collectie van het Van Gogh Museum, toonde zich onverminderd betrokken bij en betekenisvol voor het museum. We danken de Raad van Toezicht voor de grote steun aan de directie. En we danken onze medewerkers voor hun bevlogen inzet. Zonder hen hadden we nooit de successen in het afgelopen jaar kunnen bereiken. Wij kijken nu allemaal uit naar het jubileumjaar 2023.

Emilie Gordenker, directeur
Rob Groot, zakelijk directeur

Hasan Gök leest voor uit zijn dichtbundel tijdens de tentoonstelling *Kleur als Taal*.

2

Woord van
de Raad
van Toezicht

De Raad van Toezicht kijkt terug op een jaar van uitersten. Het jaar begon met de sluiting van het museum voor publiek als gevolg van de coronapandemie. Op 26 januari konden het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie weer hun deuren openen, waarbij geleidelijk aan steeds meer bezoekers konden worden ontvangen. Voor veel medewerkers stond het jaar na maanden van thuiswerken in het teken van weer vaker naar het werk. Mede dankzij de inzet van alle medewerkers kon in 2022 uiteindelijk weer volledig invulling worden gegeven aan de strategie en de programmering. De energiecrisis en het op orde krijgen en houden van de personeelsbezetting zorgden voor extra kosten en daarmee extra uitdagingen. Doordat er meer bezoekers waren dan verwacht en dankzij diverse kostenbesparingsmaatregelen en steun van de overheid staat het Van Gogh Museum er financieel gezond voor.

De Raad van Toezicht kijkt terug op veel mooie gebeurtenissen. In de eerste plaats de bijzondere tentoonstellingen in het Van Gogh Museum en de interessante presentaties in De Mesdag Collectie. Daarnaast zijn er afgelopen jaar belangrijke nieuwe aankopen gedaan. Deze aanwinsten werden mede mogelijk gemaakt door de financiële bijdrage van onze donateurs.

De Raad van Toezicht voerde in 2022 vier keer regulier overleg met de directie. Daarnaast vond er een strategische sessie met de directie plaats, waarin het aankoopbeleid van het Van Gogh Museum centraal stond. De overleggen konden, na de verschillende lockdowns in verband met de coronapandemie, weer in het museum plaatsvinden. Inclusie was een van de belangrijke thema's in 2022. De Raad van Toezicht is verheugd dat er afgelopen jaar vele waardevolle activiteiten en initiatieven zijn ondernomen, maar beseft ook dat verdere stappen op het gebied van programmering, partners, publiek, personeel

en bedrijfscultuur nodig zijn om zo een nog inclusiever, en daarmee relevanter en succesvoller museum te worden.

In 2022 heeft de Raad van Toezicht zich laten ook informeren over de authenticiteitsprocedure. Dit is een specifieke vorm van onderzoek, waarbij het Van Gogh Museum een opinie geeft of een werk van de hand van Vincent van Gogh is.

De Mesdag Collectie is onlosmakelijk verbonden met het Van Gogh Museum en is een terugkerend onderwerp op de agenda van de Raad van Toezicht. In oktober 2022 hebben medewerkers meer uitleg gegeven over de uitdagingen en plannen voor De Mesdag Collectie voor de komende periode.

In 2022 heeft de directie een Ethische Code geschreven, die uitvoerig aan de orde is gekomen tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht. Deze Ethische Code geeft op hoofdlijnen (wet, milieu, integriteit, arbeidsomstandigheden en mensenrechten) aan wat het Van Gogh Museum verwacht van zijn bestaande en toekomstige partners. De Ethische Code geeft verder uitvoering aan het ethische beleid en de Raad van Toezicht ondersteunt deze Code van harte.

De digitale ontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van ICT gaan snel en de Raad van Toezicht heeft zich tijdens verschillende vergaderingen laten voorlichten over plannen van de directie op dit gebied. Ook het risicomanagement en de stappen die zijn gezet om het risicomanagement te verbeteren vormden onderwerp van gesprek.

Duurzaamheid is een ander belangrijk onderwerp voor het Van Gogh Museum dat tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht is besproken. Dit strategische doel is in 2022 uitgewerkt in een duurzaamheidsbeleid, dat de komende jaren met concrete activiteiten verder zal worden ingevuld.

De Raad van Toezicht wil de Vincent van Gogh Stichting, het Rijk en de partners en donateurs van het Van Gogh Museum graag bedanken. Hun (financiële) steun was van essentieel belang voor de continuïteit van het Van Gogh Museum. Ten slotte ook een bijzonder woord van dank aan de directie en alle medewerkers van het Van Gogh Museum die het afgelopen jaar veel veerkracht en inzet hebben

getoond om zich aan te passen aan de steeds veranderende situatie en ervoor hebben gezorgd dat er vele mooie tentoonstellingen, publicaties en (online) activiteiten zijn gerealiseerd.

Jacobina Brinkman
voorzitter Raad van Toezicht, mei 2023

Bezoekers van Vincent op Vrijdag,
bij een geluidsinstallatie van Danny de Vlugt,
18 maart 2022.

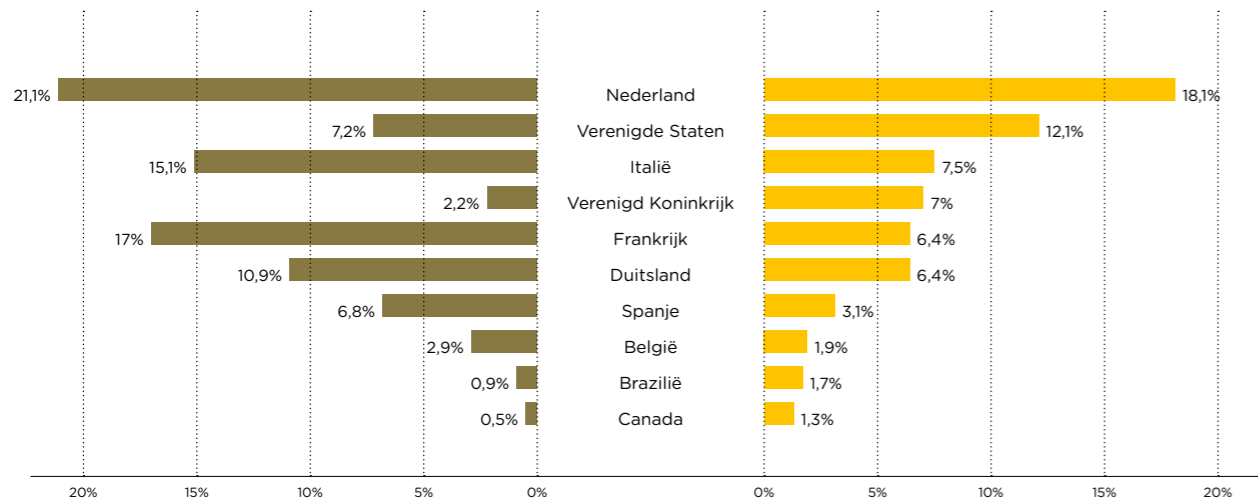
Bezoekers

Het Van Gogh Museum (VGM) en De Mesdag Collectie (DMC) waren van 19 december 2021 tot 25 januari 2022 gesloten voor bezoek in navolging van de overheidsrichtlijnen wegens de coronapandemie. Over het gehele jaar 2022 bezochten 1.364.023 bezoekers het Van Gogh Museum. Waar de weken na de definitieve heropening van het Van Gogh Museum in januari 2022 aarzelend begonnen, werden de rest van het jaar vrijwel alle entreetickets die in de verkoop kwamen verkocht. Halverwege mei werd de grens van 30.000 bezoekers per week gepasseerd; een hoogtepunt sinds de uitbraak van de coronapandemie. Dat het nog niet de pre-corona-aantallen waren, toen de weekcijfers de 50.000 naderden, lag niet aan de populariteit van het museum, maar aan de begrenzing van de bezoekersaantallen door uitdagingen rond bemensing, wat ook effect had op de openingstijden. Daarnaast is er op momenten sprake

geweest van een bewuste inperking van aantallen met het oog op de kwaliteit van de bezoekersbeleving.

In totaal kwamen ruim 1,3 miljoen bezoekers naar het museum, waarvan 18% (circa 250.000) uit Nederland. Hiermee is een ambitieuze doelstelling behaald. Veel Nederlanders gaven aan 'uitsluitend of voornamelijk' voor de tentoonstelling van dat moment te zijn gekomen. Bij *Van Gogh en de olijfgaarden* was dat 37%, voor *Kleur als Taal* 47% en *Golden Boy Gustav Klimt* evenaarde de trekkracht van *Hockney - Van Gogh (2019)*, waarbij twee derde van de Nederlanders 'uitsluitend of voornamelijk' voor de tentoonstelling naar het Van Gogh Museum kwam. Internationaal bezoek, met name uit de VS, heeft flink herstel laten zien. Daarmee is de top-5 van bezoekersnationaliteiten weer hetzelfde als pre-corona. China, Zuid-Korea, Japan en Rusland blijven nog ver achter (allemaal ruim onder een half procent aandeel).

Top 10 herkomstlanden 2021/2022

Aandeel per herkomstland in procenten. Links de aandelen van 2021 en rechts die van 2022.

De algemene bezoekerswaardering, uitgedrukt in de Net Promotor Score (NPS), was dit jaar 70, een daling van 3 punten ten opzichte van 2021, toen het museum een recordscore had van 73. 94% van de respondenten gaf aan 'happy' te zijn met zijn bezoek. Vooral de tentoonstelling over Van Goghs olijfgaardenschilderijen werd hoog gewaardeerd. Bezoekers roemen de kwaliteit van de getoonde kunst, de manier van presenteren en het verhaal dat we delen op een manier die kennis verrijkt en bezoekers raakt. Ook de behulpzaamheid van de medewerkers was een positief punt in de bezoekersbeleving. De belangrijkste reden dat de recordscore van vorig jaar niet is geëvenaard, is de ervaren drukte in de museumzalen. De bezoekersaantallen liggen nog niet op het oude niveau, maar de lockdowns lijken onze tolerantie voor andere mensen te hebben verminderd. We merken vooral bij Nederlandse bezoekers dat dit impact heeft op de beleving.

Campagne Zie Van Gogh

Het Van Gogh Museum is een warm en toegankelijk museum voor iedereen. Omdat het percentage buitenlandse bezoekers naar tevredenheid is en het museum midden in de Nederlandse maatschappij wil staan, richt het zich deze jaren meer op de Nederlandse bezoeker. Met de campagne *Zie Van Gogh* verwacht het museum een nieuwe generatie landgenoten te bereiken. Museumbezoekers worden aangespoord om vanuit hun eigen perspectief het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijdgenoten te zien en te ervaren. Op online kanalen, via outdoorreclame en tv worden verschillende perspectieven gedeeld en wordt iedereen uitgenodigd om zelf te komen kijken.

Tentoonstellingen en presentaties in het Van Gogh Museum

In 2022 presenteerde het museum een rijk en gevarieerd tentoonstellingsprogramma. Vanaf de heropening van het museum tot 13 februari 2022 was de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* te zien, die in het najaar van 2021 was geopend. De tentoonstelling vertelde aan de hand van 24 schilderijen, 19 tekeningen, een schetsboekje en enkele prenten en brieven het gehele verhaal achter het beroemde werk *De aardappeleters* uit 1885. De werken kwamen grotendeels uit eigen collectie. Hoewel het museum tijdens de looptijd zo'n vijf weken was gesloten, trok de tentoonstelling maar liefst 92.519 bezoekers. De levensgrote nabootsing van de boerenwoning waar Van Gogh het meesterwerk voorbereidde, gefinancierd door ASML, was een enorm succes: hoewel het aantal deelnemers beperkt was vanwege de coronamaatregelen, waren de schilderworkshops die er plaatsvonden dagelijks volgeboekt. Het museum registreerde zelfs Nederlandse bezoekers die in het weekend speciaal terugkwamen voor de workshops. De boerenwoning waarin bezoekers zichzelf bij een schaal aardappels konden fotograferen, bleek een populaire selfie-plek.

Van 11 maart tot 12 juni 2022 presenteerde het museum *Van Gogh en de olijfgaarden*. Deze tentoonstelling, het resultaat van een vijf jaar durend onderzoeksproject, ondernomen in samenwerking met het Dallas Museum of Art, belichtte de reeks van vijftien schilderijen van olijfgaarden die Van Gogh in 1889 maakte in Saint-Rémy-de-Provence. Bijna de hele groep schilderijen was dankzij unieke bruiklenen van over de hele wereld voor één keer samen te zien. De tentoonstelling werd uitstekend ontvangen in de pers en bij het publiek en trok 212.041 bezoekers. *Van Gogh en de olijfgaarden* is de best gewaardeerde tentoonstelling sinds we de

Bezoekers van de tentoonstelling *Van Gogh en de olijfgaarden*.

Tijdens de tentoonstelling *Kleur als Taal* werd een video getoond waarin Etel Adnan vertelde over haar inspiratie-

bronnen. Adnan: 'Kleuren maken zichtbaar wat die persoon probeert te zeggen, maar in stilte.'

Reactie van bezoeker

'De kunst van Etel Adnan is verrassend en ontroerend. Een groot compliment voor de manier waarop de werken zijn tentoongesteld en de prachtige inrichting van de zalen.'

bezoekerswaardering meten (2016). Bijna negen van de tien bezoekers kwalificeerde de tentoonstelling met uitstekend of zeer goed.

Van 20 mei tot 4 september 2022 was in het museum de eerste overzichtstentoonstelling van Etel Adnan in Nederland te zien: *Kleur als Taal*. 78 werken van Adnan (Beiroet, 1925 - Parijs, 2021) werden aangevuld met 10 werken van Van Gogh, een van haar inspiratiebronnen. De tentoonstelling stond in het teken van de verbondenheid die beide kunstenaars voelden met de natuur, hun intense kleurgebruik als expressiemiddel en de rol van taal in hun leven en werk. *Kleur als Taal* kwam tot stand in nauwe samenwerking met de kunstenaar zelf. Tot aan haar overlijden in november 2021 heeft het museum meermaals met Adnan kunnen spreken over het leven, haar werk en Van Gogh. De tentoonstelling was een groot succes, ontving lovende recensies en trok 153.598 bezoekers.

In het najaar opende de grote tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt. Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse...*, waarin het werk van Klimt te midden van zijn inspiratiebronnen werd geplaatst. Nooit eerder was in Nederland zo'n groots opgezet overzicht van Klimts oeuvre te zien met iconische topstukken van over de hele wereld, in samenhang met werk van andere grootheden zoals Van Gogh, Rodin en Matisse. *Golden Boy Gustav Klimt* bracht zijn duizelingwekkende carrière in kaart aan de hand van thema's die in zijn werk aan bod komen. Er waren 24 schilderijen en 12 werken op papier van zijn hand te bewonderen, en een even groot aantal werken van andere Europese kunstenaars, waaronder Van Gogh, Whistler, Sargent, Toorop, Monet, Rodin, Toulouse-Lautrec en Matisse. In totaal bezochten 262.317 bezoekers de tentoonstelling. Pers en publiek waren zeer lovend, met vijfsterrenrecensies en geweldige reacties van bezoekers. *Golden Boy Gustav Klimt*

was een samenwerking met het Belvedere in Wenen en was te zien van 7 oktober 2022 tot en met 8 januari 2023. Ook de olijfgaarden-tentoonstelling en *Kleur als Taal* kregen vijfsterrenrecensies.

Tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt*.

Reactie van bezoeker

'Ontzettend bedankt voor een middag vol magie en emotie, ik heb weer veel geleerd over Klimts tijdgenoten en schilders die hem beïnvloed hebben. Prachtig om doeken van Van Gogh, Matisse en Jan Toorop naast Klimt te zien.'

Op de tweede verdieping van het Rietveldgebouw vonden een aantal kleinere tentoonstellingen plaats. In het valentijnsweekend opende het museum *Maurice Denis: Amour*. Hier stond de prentenserie *Amour* (1899) van kunstenaar Maurice Denis (1870-1943) centraal, bestaande uit dertien kleurenlithografieën met verfijnde kleuren en zachte krijtachtige lijnen.

Presentatie Maurice Denis: *Amour*.

Denis baseerde zijn prenten op de poëtische passages die hij in zijn dagboek schreef over zijn liefde voor Marthe Meurier, die later zijn vrouw en vaste model zou worden.

Van The Getty Paper Project en de Elise Wessels Foundation heeft het Van Gogh Museum financiële ondersteuning gekregen om het werkproces te onderzoeken van de Nabis-kunstenaars Edouard Vuillard, Maurice Denis, Pierre Bonnard en Ker-Xavier Roussel bij het maken van hun lithoseries voor kunsthandelaar en uitgever Ambroise Vollard. *Maurice Denis: Amour* was de tweede presentatie in de reeks waarin deze vier series centraal staan; in 2019 was er een over Vuillard te zien. De uiteindelijke resultaten van dit onderzoeksproject, *Van proef tot perfectie*, zullen worden gebundeld in een wetenschappelijke publicatie. *Maurice Denis: Amour* was te zien van 11 februari tot en met 15 mei 2022.

Van 25 maart tot en met 3 juli werd de verrassende presentatie *Zielsverwanten: Andries Bonger en Odilon Redon* in het Rietveldgebouw gehouden. Deze presentatie belichtte de vriendschap tussen de Nederlandse verzamelaar Andries Bonger (1861-1936) en de Franse kunstenaar Odilon Redon (1840-1916), en omvatte de meer dan dertig kunstwerken van Redon die zich in de collectie van het museum bevinden. Ze zijn bijeengebracht door Andries Bonger, de broer van Theo van Goghs echtgenote Jo, die ook met beide broers van Gogh bevriend was. Hij verzamelde Redons werk en groeide uit tot de belangrijkste vertrouweling van de kunstenaar. In de Franstalige publicatie *Sans adieu* werd voor het eerst de volledige correspondentie tussen kunstenaar en verzamelaar toegankelijk gemaakt, bestaande uit honderden uitgebreide brieven. In een vierdelige videoserie op het YouTube-kanaal van het museum was een Nederlands-

Presentatie *Why so serious?*

talige bloemlezing te beluisteren met de mooiste passages uit deze rijke briefwisseling.

Van 25 mei tot 11 september 2022 was de intieme presentatie *Why so serious?* te zien, ontwikkeld door de Beeldbrekers, een groep van achttien Amsterdamse jongvolwassenen met een biculturele achtergrond die het museum adviseert over onder andere hoe het inclusiever kan zijn. Met *Why so serious?* gaven de Beeldbrekers een nieuwe kijk op de collectie van het museum en daagden ze bezoekers uit om kunst op een andere manier te ervaren door niet de zware onderwerpen, maar juist de luchtige kanten te belichten: schilderplezier, het zomergevoel dat schilderijen kunnen oproepen of de onverwachte ontdekkingen in kunstwerken die je kunnen laten lachen. Werken van Van Gogh en zijn tijdgenoten, zoals Claude Monet en Isaac Israëls, werden opgenomen.

Ter ere van het afscheid van Fusien Bijl de Vroe als directeur van de Vereniging Rembrandt presenteren musea door heel Nederland onder de titel *In gesprek* een selectie van de talloze topwerken die mede door haar inzet zijn aangekocht. Van 25 juni tot 25 september was in het Van Gogh Museum een speciale wand ingericht met twee riviergezichten die een poëtische dialoog aangaan: het schilderij *De Seine bij Saint-Ouen, ochtend* van Charles Angrand, en het schilderij *Het 'Ponton de la Félicité' bij Asnières (Opus nr. 143)* van Paul Signac.

Van 16 september tot 11 december presenteerde het museum *De Gasfabriek: Van Eeden & Van Gogh*. De tentoonstelling reisde door naar De Mesdag Collectie in Den Haag.

Presentaties in De Mesdag Collectie

In 2022 trok De Mesdag Collectie in Den Haag 7.300 bezoekers, onder wie 1.200 kinderen in schoolverband. Ook De Mesdag Collectie was de eerste weken van het jaar gesloten vanwege de lockdown, en opende weer op 26 januari. In 2022 was het museum drie dagen per week geopend.

Het kernteam voor De Mesdag Collectie presenteerde in 2022 een nieuwe visie en een nieuwe doelgroep voor het museum in Den Haag. In 2022 zijn plannen ontwikkeld voor het opknappen van DMC ter voorbereiding op het jaar 2023, waarin wordt gevierd dat DMC 120 jaar eerder aan de Nederlandse Staat werd geschonken. DMC focust op het toegankelijker en uitnodigender maken van het museum, onder meer door de entree en de ontvangsthall op te frissen.

Reactie van bezoekers

'We zagen uw (kleine) advertentie in de VK. Een bezoek aan een woonhuis en museum, dat sprak ons aan. Wat een geweldige dag hebben we gehad! Prachtige collectie, prachtig huis en tuin. Na dit bezoek kon natuurlijk het Panorama niet ontbreken. Wij zeiden tegen elkaar dat uw museum eigenlijk deze combi in deze volgorde moest aanbieden. Eerst dhr en mvr Mesdag leren kennen, hun huis, hun leven, hun collectie zien. Daarna pas die grote opdracht het Panorama, maar vooral de zaal met Mesdags prachtige zeestukken. Pas dan begrijp je waarom ze verzamelden en wat ze verzamelden.'

In 2022 presenteerde DMC haar eerste audiotour. Bezoekers werden in ruim twintig stops door de Nederlandse komiek Kiki Schippers door het museum en de vaste tentoonstelling geleid. Het project *Humor in kunst*, waar deze audiotour een onderdeel van is, is een samenwerking tussen twee theaters, zes musea en zes cabaretiers in Den Haag, bedoeld om nieuwe bezoekersgroepen aan te trekken.

In 2022 waren er naast de vaste presentatie *Bij de Mesdags thuis* drie collectiepresentaties. Tot en met 13 februari 2022 was *Een levende collectie* te zien, met drie schilderijen die recent aan de collectie van het museum zijn toegevoegd: *Hollands strandgezicht* van Hendrik Willem Mesdag zelf, *Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond* van Isaac Israëls en *Haringrokerij* van Philip Sadée. De verzameling kunstwerken van De Mesdag Collectie, die in 1903 door Hendrik Willem Mesdag en Sientje Mesdag-van Houten aan de Staat werd geschonken, wordt alleen in uitzonderlijke gevallen uitgebreid door een aankoop of schenking.

In de presentatie *Haagse kunstenaarsvrienden*, van 18 februari tot 19 juni 2022, stonden verbintenis en vriendschap centraal. De Mesdags waren goed bevriend met kunstenaars als Jozef Israëls en de broers Maris en Anton Mauve. Ze deelden hun artistieke leven en portretteerden elkaar. In totaal waren negen van deze portretten te bewonderen, die hun warme vriendschappen weerspiegelen en verhalen uit de Haagse kunstkringen onthullen.

Van 1 juli tot en met 13 november presenteerde het museum *In de ban van de natuur*. *Tekeningen van Rousseau en Daubigny* met bijzondere werken van Théodore Rousseau (1812-1867) en Charles-François Daubigny (1817-1878). De Mesdags brachten een grote verzameling werken van de kunstenaars van de School van Barbizon bijeen, waarvan de meeste tekeningen van de hand van

Presentatie *Haagse kunstenaarsvrienden*.

Théodore Rousseau, *De grote eiken van het oude Bas-Bréau*, 1857, pen en inkt op papier, De Mesdag Collectie, Den Haag.

Rousseau en Daubigny zijn. Deze kunstenaars trokken in de eerste helft van de 19de eeuw naar het Franse dorp Barbizon in de eeuwenoude bossen van Fontainebleau. Daar schilderden en tekenden ze de ongerepte natuur zonder deze te idealiseren zoals hun voorgangers deden. In deze tentoonstelling waren de bijzondere werken op papier te ontdekken die de kunstenaars daar maakten.

In de tentoonstelling *De Haagse Gasfabriek: Van Eeden & Van Gogh* was een serie werken te zien die kunstenaar Marcel van Eeden (Den Haag, 1965) maakte geïnspireerd op Van Goghs Haagse stadsgezicht *Gasfabriek* (1882): zes grote houtskooltekeningen op doek en een reportage van een twintigtal zwart-witfoto's. De tentoonstelling liep van 16 december 2022 tot en met 12 maart 2023 en was eerder te zien in het Van Gogh Museum.

Tentoonstellingen in het buitenland

Tot 6 februari 2022 was in het Dallas Museum of Art *Van Gogh and the Olive Groves* te bezoeken, gewijd aan de serie van vijftien olijfboomgaarden die Van Gogh in het laatste jaar van zijn leven in Saint-Rémy-de-Provence maakte. De musea werkten intensief samen aan het onderzoeken van alle werken uit de reeks, en presenteerden de resultaten in de Engelstalige wetenschappelijke catalogus *Van Gogh and the Olive Groves*, Dallas Museum of Art/Van Gogh Museum (2021). Vanaf 11 maart tot en met 12 juni 2022 was de tentoonstelling te zien in het Van Gogh Museum.

Conserveren, restaureren en onderzoeken

Het Van Gogh Museum zet als internationaal kennisinstituut de samenwerking met de internationale top van de museumwereld voort. Het inhoudelijk team van conservatoren, onderzoekers en restauratoren onderhield ook in 2022 een intensief netwerk met collega's over de hele wereld.

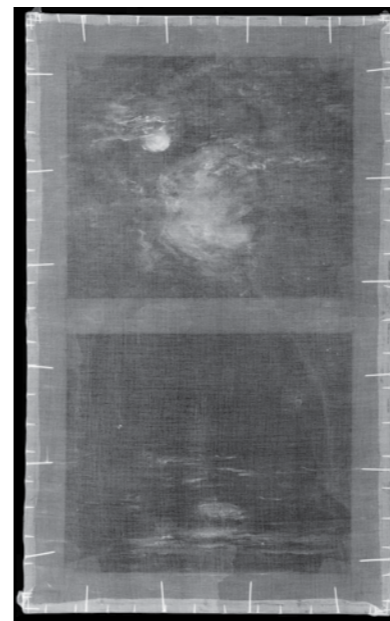
Het partnerschap van VGM met hightech-bedrijf ASML is in 2022 zijn vierde jaar ingegaan. Als *partner in science* werkt ASML samen met het museum aan het behoud van Van Goghs nalatenschap. Het partnerschap draagt bij aan onderzoek naar de eigenschappen en degradatie van de verf die Van Gogh gebruikte en het ontwikkelen van nieuwe, innovatieve onderzoekstechnieken op dit gebied. Er lopen op dit moment drie PhD-projecten in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de Universiteit van Amsterdam, gericht op de materialen die Van Gogh in zijn schilderijen gebruikte. Onderzoekers van ASML en studenten van de Technische Universiteit Eindhoven werken intussen aan de ontwikkeling van een innovatieve scanner om de conditie van schilderijen te analyseren en monitoren. Ook werkt het museum aan het catalogiseren en organiseren van alle

natuurwetenschappelijke onderzoeksdata van de Van Gogh Museum-collectie, zodat deze voor toekomstige generaties worden vastgelegd en toegankelijk gemaakt.

In oktober 2022 werd in samenwerking met dr. ing. Kerstin Kracht een vibratie-onderzoek opgestart. Aanleiding was het onderzoeken van de mogelijkheid of in september 2023 twee bijzondere Van Gogh-schilderijen veilig kunnen reizen naar *Van Gogh in Auvers-sur-Oise* in Parijs, een tentoonstelling die het museum organiseert in samenwerking met het Musée d'Orsay. Kracht is als ingenieur en hoogleraar aan de Technische Universiteit van Berlijn gespecialiseerd in vibratie-technologie en continuümmechanica en heeft onderzoek gedaan naar het specifieke trillingsgedrag van schilderijen. Haar is gevraagd advies uit te brengen over wat er nodig is om kwetsbare schilderijen optimaal te beschermen tegen schadelijke trillingen die kunnen optreden als gevolg van handling en transport.

Onderzoekers van ASML en RCE bezochten het museum en ontmoetten restauratoren om oppervlakteverschijnselen in schilderijen, zoals impasto, scheuren en delaminatie, te bekijken en te bespreken.

Ter voorbereiding van de DMC-jubileumtentoonstelling is *Pinken op zee* van Hendrik Willem Mesdag schoon-gemaakt, gevernist en geretoucheerd. Bij het maken van de opnamen viel op dat er iets onder de bootjes zat. Een röntgenopname liet zien dat er onder de compositie een staande dame met hoed is geschilderd.

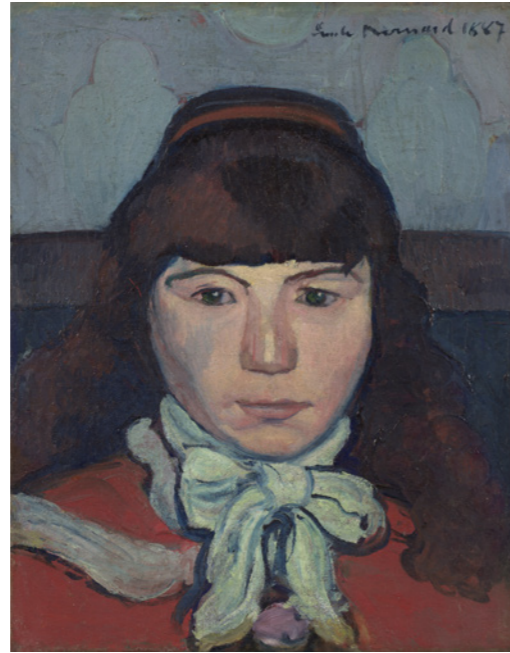
In september 2022 werd de restauratie afgerond van Van Goghs *Landschap bij avondschemering* (1890). De restauratie werd uitgevoerd met financiële steun van de Bank of America in aanloop naar de jubileum-tentoonstelling *Van Gogh in Auvers. Zijn laatste maanden* in 2023. Onder andere werd het niet-oorspronkelijke vernis van het schilderij afgenomen, waardoor de textuur van het oppervlak weer beter tot zijn recht komt en de kleur-contrasten zijn hervonden. Ter voorbereiding op de jubileumtentoonstelling in 2023 in De Mesdag Collectie zijn in totaal 14 schilderijen en 8 lijsten behandeld, mede door externe restauratoren.

Dankzij een gulle donatie door de PACCAR Foundation, tevens sponsor van het restauratie-atelier, beschikt het restauratieatelier van het Van Gogh Museum over een digitaal röntgen-apparaat, dat in 2022 in gebruik is genomen. Röntgenopnames worden vaak gebruikt voor de conservering en restauratie van schilderijen om onderliggende schade, die met het blote oog niet zichtbaar is, in kaart te brengen. Daarnaast kan er met deze opnames inzicht worden verkregen in de werkwijze van de kunstenaar en in de restauratiegeschiedenis van een schilderij. Ook kan röntgenonderzoek aanwijzingen opleveren die van belang kunnen zijn in discussies over datering en authenticiteit. Onderliggende voorstellingen worden op een röntgenopname zichtbaar; op de eerste proefopnames met enkele werken uit de collectie van VGM en DMC werden onder de schilderijen van landschappen onderliggende composities ontdekt.

Aanwinsten

In 2022 werd met steun van het Mr. Cornelis Roozen Fonds een bijzonder portret van Emile Bernard (1868-1941) aangekocht, een dierbare kunstenaarsvriend van Van Gogh: *Portret van een jonge vrouw* (1887). Met steun van de VriendenLoterij verrijkte het VGM de collectie met de pastel *Julie Manet op het balkon* uit 1884, van Berthe Morisot (1841-1895), een van de weinige vrouwelijke impressionisten. Daarnaast verwierf het museum de lithografie *Les Andelys* uit 1895 van Paul Signac, een van de sleutelfiguren in de prentenwereld van het fin de siècle. De collectie werd aangevuld met diverse proefdrukken voor prenten van Ker-Xavier Roussel (1867-1944) en Maurice Denis (1870-1943) en een lithografie en een plakboek van Théophile-Alexandre Steinlen (1859-1923). Ook werd een houtsnede van Félix Vallotton (1865-1925) aan de collectie toegevoegd: *De windvlaag* (*Le coup de vent*), 1894. Met steun van de VriendenLoterij verwierf het museum een werk van Pierre Puvis de Chavannes (1824-1898), namelijk *Portret van Eugène Benon*, 1882, een van de weinig portretten van de hand van deze kunstenaar. Daarnaast kocht het museum een bundel tentoonstellingscatalogi uit de jaren 1884-1895 aan van theater en tentoonstellingsruimte La Bodinière, een droge-naaldets van Henri Charles Guérard (1846-1897), en een geëtste koperplaat van Félix Bracquemond (1833-1914). Het VGM ontving een zeer bijzondere schenking van familie Visser 't Hooft voor De Mesdag Collectie: een zeldzaam, voorheen onbekend notitieboek van Hendrik Willem Mesdag en Sientje Mesdag-van Houten. Het VGM ontving eveneens een ets van Barbara Elisabeth van Houten (1862-1950), *Proefdruk voor Stilleven met magnolia's*, geschonken door Annemarie Bergmans en Jaap Brouwer.

Voor een uitgebreid overzicht van de aanwinsten van VGM in 2022, zie bladzijde 72.

Emile Bernard, *Portret van een jonge vrouw*, 1887, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij en het Mr. Cornelis Roozen Fonds).

Pierre Puvis de Chavannes, 1894, *Portret van Eugène Benon*, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij).

Berthe Morisot, *Julie Manet op het balkon*, 1884, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij).

Paul Signac, *Les Andelys*, 1895, Van Gogh Museum, Amsterdam.

Educatie

Van Gogh op school is een digitaal onderwijsplatform in samenwerking met LessonUp, mede mogelijk gemaakt dankzij financiering van de Stavros Niarchos Foundation. Het platform, beschikbaar in het Nederlands, Engels en Frans, biedt gratis digibordlessen over het leven en werk van Vincent van Gogh voor het primair en voortgezet onderwijs. In 2022 werden er door 574 docenten 7.483 lessen gegeven, in onder meer Nederland, België, Duitsland, Griekenland, Myanmar (Birma), Servië, Italië, Denemarken, Thailand, Verenigde Staten, Brazilië, Taiwan, Saudi-Arabië, Colombia, Noorwegen, Groot-Brittannië,

Finland, Indonesië, Nieuw-Zeeland, Hongkong, Pakistan, Uruguay en op Aruba. Hiermee zijn zo'n 174.000 leerlingen bereikt.

In 2022 ontwikkelde het museum samen met *partner in science* techbedrijf ASML nieuw lesmateriaal over kunst en techniek. Deze interactieve lessen voor het primair en voortgezet onderwijs worden gratis aangeboden op onderwijsplatform *Van Gogh op school*. In de *Masterminds & Masterpieces*-lessen *Van Gogh onder infrarood* en *Van Gogh onder röntgen* ontdekken leerlingen hoe een restaurator infrarood en röntgenstraling inzet bij onderzoek naar schilderijen van Vincent van Gogh. Deze lessen zijn op de museumwebsite beschikbaar.

Het DHL x Van Gogh Museum *Heart for Art*-programma is speciaal ontwikkeld voor kinderen die geen of beperkt toegang hebben tot kunstonderwijs.

DHL vervoert de speciale 'Van Gogh Museum Editions', die worden gebruikt bij de *Heart for Art*-lessen.

Tijdens het Weekend van de Wetenschap op 1 en 2 oktober 2022 nodigden het museum en ASML jong en oud uit om in de huid van een onderzoeker te kruipen en over de schouder van een van onze restauratoren mee te kijken.

Met het outreach-programma *Van Gogh gaat naar school* werden in 2022 in totaal 361 gastlessen gegeven op scholen in een focuswijk binnen een straal van 60 kilometer vanaf de ring Amsterdam. Er is gestart met het aanbieden van workshops voor het voortgezet onderwijs;

hiermee werden zes klassen bereikt. Dit aantal zal de komende jaren worden uitgebreid.

Ook dit jaar organiseerde het museum weer de goedbezochte Familiedagen. Op deze speciale dagen tijdens de schoolvakanties organiseert het museum extra veel activiteiten voor kinderen, zoals gratis familierondleidingen, Vincents Tekenkar, puzzels, XL kleurplaten, kinderyoga, speurtochten en een voorleesexpress.

Voor kinderen voor wie kunstonderwijs niet altijd toegankelijk is, lanceerde het Van Gogh Museum in november 2022 samen met DHL *Heart for Art*. Dit nieuwe, internationale educatieve programma laat kinderen kennismaken met de wereld van Vincent van Gogh, stimuleert hun creatieve ontwikkeling en nodigt hen uit om belangrijke thema's uit Vincent van Goghs leven met elkaar te bespreken, zoals identiteit, het najagen van dromen en het omgaan met tegenslagen. Leerkrachten worden in speciale sessies - op locatie of online - getraind door ervaren docenten van het Van Gogh Museum. Dit programma is in New York gestart en zal meerdere steden in de Verenigde Staten aandoen.

De multimediatour van het Van Gogh Museum, beschikbaar in elf talen, biedt bezoekers zowel bij de vaste collectie als de tijdelijke tentoonstellingen de kans om Van Gogh beter te leren kennen en zijn werk vanuit een andere hoek te bekijken. In totaal werden in 2022 527.000 tours verkocht. 38,96% van de bezoekers koos voor een tour, waarbij Engels de meest gekozen taal was.

Van Gogh verbindt x Patta Academy.

Inclusief en divers

Het Van Gogh Museum wil graag een plek zijn waar iedereen zich thuis voelt. Inclusie staat daarbij voorop. Het inclusiviteitsbeleid van het museum is erop gericht om iedereen in het museum welkom te heten. Het beleid van het VGM schenkt extra aandacht aan Amsterdamse jongvolwassenen, bezoekers met een beperking en de groeiende groep ouderen in het land.

Het museum werkt eraan om de manier waarop we schrijven en praten over kunst inclusiever te maken. In maart 2022 werd museumbreed de inclusieve schrijfwijzer gepubliceerd: een leidraad, ontwikkeld door een interne werkgroep, die medewerkers houvast kan bieden bij het schrijven van teksten in het algemeen en over de kunst in onze collectie in het bijzonder. De werkgroep gaf een workshop over dit onderwerp op een symposium over het *Van Gogh verbindt*-traject, en organiseerde op 14 april een sessie voor externe museumcollega's, in samenwerking met de organisatie *Musea bekennen kleur*.

Derde Hyundai x Van Gogh Museum Connection Day. Mevrouw Erna Wijnhard, die in september honderd werd, vond deze dag 'een cadeau om mee te maken. Zolang ik het kan doe ik aan alles mee, daar leer ik van'.

V.l.n.r.: Beeldbrekers Ahmed Batman, Ryosuke Asao, Stijn de Koning, Djalma Taihuttu en Sara Aljiç.

Het doorlopende onderzoekstraject *Van Gogh verbindt* heeft als doel om jongvolwassenen op een duurzame manier te inspireren, te verrijken en te verbinden aan het museum. Dit gebeurt door middel van outreachprojecten in samenwerking met verschillende partners in Amsterdam, de Beeldbrekers, en de evenementen tijdens Vincent op Vrijdag, inhoudelijk en financieel gesteund door Fonds 21. In 2022 is het traject de tweede fase ingegaan en zijn in een symposium de bevindingen van de eerste vier jaar van het traject gepresenteerd. Een groep Verbinders zet zich binnen de organisatie steeds in om het gesprek over inclusie en het belang van diversiteit te bevorderen.

Binnen het Van Gogh Museum vertegenwoordigen de Beeldbrekers jongvolwassenen met een biculturele achtergrond. De groep van 18 jongvolwassenen vormt een spiegel voor het museum en brengt gevraagd en ongevraagd eigentijdse ideeën in. In 2022 hebben de Beeldbrekers een grote bijdrage geleverd aan de

programmering van Vincent op Vrijdag, waarbij ze verschillende workshops hebben ontwikkeld, rondleidingen hebben verzorgd en eigen programmaonderdelen hebben georganiseerd. Daarnaast hebben de Beeldbrekers meegewerkt aan de tentoonstelling *Kleur als Taal*, ze hebben in co-creatie workshops ontwikkeld, hun verhaal gedeeld in de audiotour en meegelezen met de zaalteksten. Ook hebben de Beeldbrekers de presentatie *Why so serious?* gemaakt, samen met conservatoren en educatoren van het museum.

Op 16 maart 2022 werd *Open up met Vincent* gelanceerd, een programma waarmee het museum een positieve bijdrage wil leveren aan een open gesprek over mentale gezondheid vanuit de kunst en het levensverhaal van Van Gogh. De activiteiten, zoals mindfulness-sessies, creatieve workshops en het creëren van lesmateriaal, worden uitgevoerd in samenwerking met jongvolwassenen, zorginstellingen en professionals op het gebied van mentale gezondheid. Met de activiteiten in 2022 zijn de eerste stappen gezet voor dit project, en het museum heeft de ambitie *Open up met Vincent* de komende jaren structureel verder te ontwikkelen.

'Vroeger wist ik wel dat je je armen en benen kon breken en dat dat dan later weer kon herstellen, maar ik wist niet dat je geestelijk gebroken kon worden en dat dat nadien ook herstelde.'

Vincent van Gogh aan zijn broer Theo, 28 januari 1889

Op 1 juli 2022 tijdens Keti Koti vierde het museum de afschaffing van de slavernij door aan te sluiten bij *Free Heri Heri For All*, een initiatief waarbij er landelijk 20.000 Heri Heri-maaltijden zijn uitgedeeld en het verhaal over deze dag en de maaltijd is gedeeld.

Tussen september en december vond *Vincent goes North* plaats: een talentontwikkelingsproject in Amsterdam-Noord in samenwerking met stichting Dock, Stichting Amsterdamse Helden, Common Culture en de gemeente Amsterdam. Aan dit project deden 30 jongeren tussen de 13 en 23 jaar mee. Aan de hand van het verhaal van Vincent van Gogh en verschillende workshop-sessies maakten de deelnemers hun persoonlijke creatieve vertaling met als doel een tentoonstelling tijdens Vincent op Vrijdag op 9 december.

Op 15 oktober 2022 ontving het Van Gogh Museum 35 deelnemers van de Patta Academy die de ambitie hebben om een eigen onderneming te starten. De jongeren maakten kennis met het museum en werden geïnspireerd door het verhaal van Vincent van Gogh. Door 'speed-dates' met medewerkers van verschillende afdelingen kwamen de jongeren meer te weten over cultureel ondernemerschap.

In 2022 bezochten leden van de jongerenorganisaties Besma en de Ambassadeurs van Amsterdam het museum en namen deel aan een schilderworkshop en rondleiding. In 2023 worden deze samenwerkingen voortgezet.

In samenwerking met de Museum Plus Bus hebben dit jaar veel ouderen een rondleiding door het Van Gogh Museum gekregen. Hoewel de bezoeken laat in het jaar begonnen vanwege de voorzichtigheid rondom corona, is de Museum Plus Bus in totaal 22 keer langs geweest. Dat komt neer op circa 70 rondleidingen.

Fotografie-workshop tijdens *Vincent goes North* met als inspiratie Vincent van Gogh.

In 2022 gingen de Ouderendagen weer als voor corona van start. De dagen rondom de tentoonstellingen *Van Gogh en de olijfgaarden* en *Golden Boy Gustav Klimt. Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse...* waren een groot succes, met een grote opkomst en lovende reacties. In totaal zijn 15 keer rondleidingen in gebaren en rondleidingen op gevoel aangeboden, waaronder een aantal door de tijdelijke tentoonstellingen. Ook de grootletterboeken bij de Klimt-tentoonstelling werden veelvuldig afgenomen. Dit jaar zijn de zaalteksten inclusief beeldbeschrijvingen van hoogtepunten in een Nederlandse versie online gezet. Naar aanleiding van een reactie van een bezoeker op de tentoonstelling over Etel Adnan, *Kleur als Taal*, heeft een bijeenkomst met en over bezoekers met een kleurzienstoornis plaatsgevonden. Het museum is een onderzoek gestart naar de toegankelijkheid voor laaggeletterden.

Ook in De Mesdag Collectie staat de toegankelijkheid onder de aandacht, zo wordt er gekeken naar het verlagen van de drempels, het aanbieden van grootletterboeken, het online aanbieden van zaalteksten, het plaatsen van krukjes in het museum en het presenteren van films met gebarentaalondertiteling.

In 2022 is met 12 organisaties kennis gedeeld op het gebied van diversiteit en inclusiviteit, de samenwerking met de Beeldbrekers en het bereiken van jongvolwassenen.

Digitaal

In 2022 overtrof het bezoek van de website www.vangoghmuseum.nl zelfs het topjaar 2019, met ruim 8,6 miljoen bezoekers. Op 30 maart 2022 werd het Franse onderwijsplatform *Van Gogh à l'école* gelanceerd (www.vangoghmuseum.nl/fr/van-gogh-a-lecole). Het YouTube-kanaal van het museum genereerde een bereik van meer dan 1,5 miljoen views. Het aantal abonnees steeg van 12.000 naar 45.000. Op social media bereikte het museum in 2022 ruim 130 miljoen mensen. Er waren 350.000 e-mailnieuwsbrief opt-ins. Voor het vormgevingsbureau was de ontwikkeling van de *key visual* en *deliverables* voor de Klimt-tentoonstelling de eerste grootschalige toepassing van het nieuwe tentoonstellings design-grid. Op ieder digitaal deelgebied, inclusief online marketing, was de Klimt-tentoonstelling de highlight van het jaar. In 2022 is bij elke tentoonstelling eveneens een online programmering ontwikkeld, waarmee in totaal 8.677 deelnemers zijn bereikt. Een hoogtepunt hiervan was de livestream op 11 januari, toen het museum nog gesloten was voor bezoekers, waarin Rayen Panday de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* besprak.

Facebook	5.667.648
Twitter	1.673.139
Instagram	2.262.820

Aantal volgers Van Gogh Museum op diverse social media, cijfers december 2022.

Een rijk jaar met veel positieve persaandacht

Het jaar opende in januari met een prachtige longread in *The Independent* over de Parijse jaren van Vincent van Gogh. In dezelfde maand was er op de valreep van de lockdown positieve publiciteit in zo ongeveer alle toonaangevende media met de verwerving van de zeldzame prenten van Mary Cassatt als aanleiding: het ANP, Radio 1 (met een live verslag van het ophangmoment), *de Volkskrant*, *Trouw*, *NRC*, *Het Parool* en *De Telegraaf*.

De lancering van het speciale programma *Open up met Vincent* is onder andere via *Harper's Bazaar*, *Flow Magazine* en *Nouveau* onder de aandacht van de enthousiaste doelgroep gebracht.

Nienke Bakker mocht het succes van de Olijfgaardententoonstelling toelichten op de radio bij Humberto Tan. De volgende tentoonstelling, *Kleur als Taal*, kon rekenen op prachtige recensies, onder andere vijf sterren in de *Volkskrant*. *The Art Newspaper* kon bijna wekelijks weer een ander mooi nieuwsfeit over Van Gogh en het Van Gogh Museum bekendmaken.

Intussen opende de *Meet Vincent van Gogh Experience* in Santiago de Chile, wat resulteerde in een overweldigende media-aandacht op het hele Zuid-Amerikaanse continent, waarbij een interview met CNN Chile slechts een van de hoogtepunten was.

Internationale media raakten niet uitgepraat over de ontdekking van een nieuw zelfportret van Van Gogh door onze collega's van de National Galleries of Scotland (Edinburgh), en in Nederland vond zelfs ons eigen *Jeugdjournaal* dit de moeite waard om aandacht aan te besteden.

De tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt* is op een mooie inhoudelijke manier voor het voetlicht gebracht bij *De NieuwsBV*, via de hiernaast genoemde exclusieve samenwerking met *Nieuwsuur*, en ook *RTL Nieuws* en het *NOS Acht Uur Journaal* ruimden in hun avondbulletins tijd in voor onze tentoonstelling.

De lancering van de junior-editie van de *Grote Vincent van Gogh Atlas* viel in goede aarde, *De Correspondent* besteedde ruim aandacht aan het prachtige achter-de-schermen-werk van Kathrin Pilz, het decembernummer van het vermaarde *Vogue* publiceerde een mooie fotoshoot in het Belvedere vanwege onze Klimt-tentoonstelling. In ons museum waren bij verschillende gelegenheden influencers over de vloer, die niet uitgestoried en uitgetikt raakten over onze tentoonstellingen en Vincents op Vrijdags. Tot slot verdient ook de uitzending die omroep Max besteedde aan de collectie van De Mesdag Collectie bijzondere aandacht.

Pers en publiciteit

In het staartje van de lockdown als gevolg van de coronapandemie koos het Van Gogh Museum ervoor een prominente rol te spelen in het maatschappelijk debat over de nijpende situatie in de cultuursector en de noodzaak om de deuren van musea en andere culturele instellingen snel weer open te stellen voor publiek. Op 19 januari sloot het museum aan bij de landelijke actie Kapsalon Theater en werd voor een dag omgetoverd tot nagel- en kapsalon. Met deze ludieke actie wist het Van Gogh Museum een overweldigende hoeveelheid aan media-aandacht te genereren, voor het feit dat een bezoek aan een schoonheidssalon wel was toegestaan en aan een museum niet.

Daarnaast is veel aandacht besteed aan de samenwerking met Nederlandse en internationale media om de activiteiten van het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie voor het voetlicht te brengen bij het publiek, waarbij de tentoonstelling *Kleur als Taal* opzien baarde tot in de Arabische wereld. Ook de tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt* werd uitermate goed ontvangen, mede dankzij een persreis naar Wenen en een exclusieve samenwerking met *Nieuwsuur*.

De interne communicatie is verbeterd, mede als gevolg van de tijdens de coronaperiode geleerde lessen. Zo wordt op reguliere basis fysiek en online samen in gesprek gegaan, een belangrijke manier om alle medewerkers geïnformeerd, betrokken en gemotiveerd te houden.

In 2022 hebben Double Nickel Entertainment-partners Jenette Kahn en Adam Richman de drama- en documentairerechten verworven van *Alles voor Vincent*, de officiële biografie van Jo van Gogh-Bonger, de schoonzus van Vincent van Gogh. Met de volledige goedkeuring van en in samenwerking met het Van Gogh Museum begint Double Nickel Entertainment met de ontwikkeling

van een serie gebaseerd op Jo's bijzondere levensverhaal dat vertelt hoe zij Van Goghs nalatenschap verspreidde en onder de aandacht bracht. Executive producers zijn Double Nickel en Hans Luijten, schrijver van *Alles voor Vincent, Het leven van Jo van Gogh-Bonger* (Prometheus, 2019).

In september 2022 gingen het Van Gogh Museum en JCDecaux een samenwerking aan om meer zichtbaarheid te geven aan het museum. Met het brede aanbod in buitenreclame-objecten zal JCDecaux het Van Gogh Museum onder de aandacht brengen bij de inwoners en bezoekers van Amsterdam. JCDecaux draagt kunst een warm hart toe en stimuleert wereldwijd diverse culturele projecten. Tot in ieder geval 2024 zal het buitenreclamebedrijf nauw bij het museum betrokken blijven als partner met als doel mensen te inspireren met het werk en leven van Vincent van Gogh en zijn tijdgenoten.

Museumpublicaties

Bij de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* was een publieksboek beschikbaar waarin onderzoeker Bregje Gerritse uitgebreid beschrijft hoe Van Gogh te werk ging bij het voorbereiden en uiteindelijk schilderen van zijn meesterproef, waarmee hij zo graag wilde

doorbreken als kunstenaar. Het boek is in het Nederlands en Engels verschenen bij uitgeverij Tijdsbeeld.

Van Gogh en de olijfgaarden, met bijdragen van Nienke Bakker, Teio Meedendorp en Louis van Tilborgh, uitgegeven door Tijdsbeeld, gaat in op de bijzondere betekenis die de olijfboom voor Van Gogh had en wat hij met zijn schilderijen over dit onderwerp wilde uitdrukken. Dit Nederlandstalige boek is gebaseerd op de Engelstalige wetenschappelijke uitgave *Van Gogh and the Olive Groves*, onder redactie van Nienke Bakker en Nicole R. Myers, Dallas, New Haven en Londen 2021.

Bij *Kleur als Taal* verscheen bij Rubinstein Publishing BV de Nederlands-/Engelstalige publicatie. *Etel Adnan - Vincent van Gogh. Kleur als Taal/Colour as Language* bevat exclusieve interviews met Etel Adnan, die de

ruggengraat vormden voor de tentoonstelling. Conservator Sara Tas schreef een essay over de kunstenaar in relatie tot Van Gogh, en ook Adnans partner, Simone Fattal, leverde een bijdrage aan het boek.

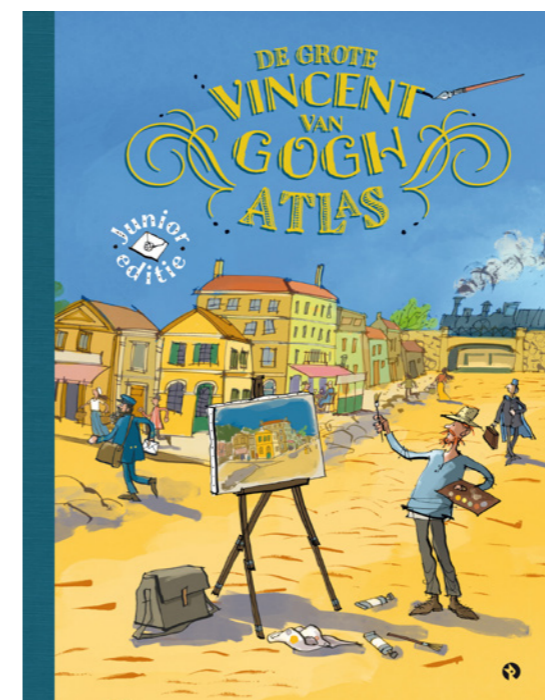
In oktober verscheen bij de Klimt-tentoonstelling de catalogus *Klimt. Geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse*, het eerste uitgebreide overzicht van Gustav Klimt in de context van de kunstenaars die hem inspireerden. Het boek was een samenwerking met Museum Belvedere in Wenen en werd in een Nederlandse en Engelse editie uitgegeven door Tijdsbeeld. Auteurs: Edwin Becker, Markus Fellinger, Lisa Smit, Renske Suijver (red.), Stephanie Auer en Marian Bisanz-Prakken.

In september lanceerden het museum en Uitgeverij Rubinstein in samenwerking met Van Gogh Europe de junior-editie van

de *Grote Vincent van Gogh Atlas*, een rijk geïllustreerd boek dat kinderen meeneemt langs alle plekken waar Vincent van Gogh woonde en werkte. Het boek, een bewerking van de inmiddels in zeven talen verschenen *De Grote van Gogh Atlas*, is geschreven door journalist en auteur Nienke Denekamp en senior educator René van Blerk, en geïllustreerd door Geert Gratama. Er verscheen een Engelse en Nederlandse editie. In de Kinderboekenweek deelde het museum 1.000 exemplaren van het pas verschenen boek uit aan basisscholen door heel Nederland.

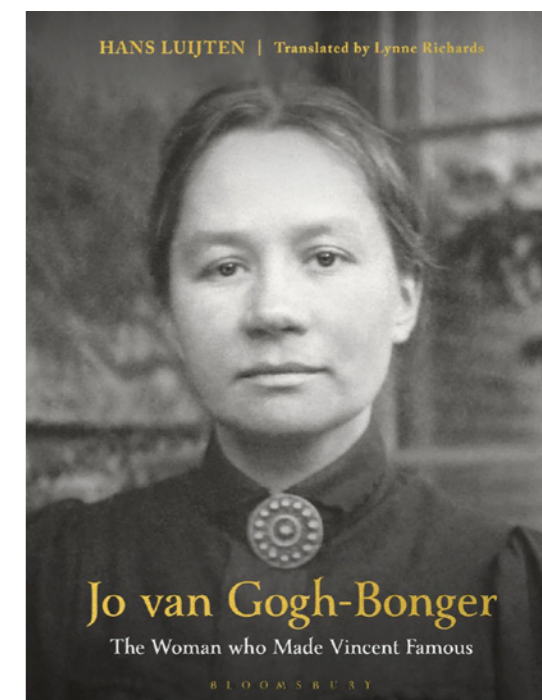
In november publiceerde Bloomsbury Publishing in Londen de Engelstalige editie van de biografie van Jo van Gogh-Bonger: *Jo van Gogh-Bonger: The Woman Who Made Vincent Famous*. De biografie over het indrukwekkende leven van de vrouw van Theo en schoonzus van Vincent van Gogh is geschreven door senior

onderzoeker Hans Luijten van het Van Gogh Museum, die in 2019 in het Nederlands verscheen bij uitgeverij Prometheus.

In 2022 werden verschillende goedlopende titels herdrukt, waaronder de museumgids in negen talen, *Oog in oog met Vincent, Meesterwerken in het Van Gogh Museum* in tien talen, verschillende titels in de Focus-serie en *Van Gogh Schilder* en *Van Gogh tekenaar*.

In de Van Gogh Museum Library is een reeks standaardwerken van het Van Gogh Museum digitaal toegankelijk, waaronder de bestands-catalogi, de reeks Van Gogh Studies en de Van Gogh-publicaties die niet meer in druk zijn, aangevuld met 19de-eeuwse boeken die Van Gogh zelf in zijn kast had staan. Deze digitale Van Gogh Museumbibliotheek, een samenwerking met Digitale Werken, is te vinden op: www.archive.org/details/vangoghmuseumlibrary.

Optreden van Mini Maxwell op Vincent op Vrijdag, 29 juli 2022. Deze avond maakte deel uit van het International Queer & Migrant Film Festival.

Evenementen en samenwerkingen

Vincent op Vrijdag is een unieke avond in het Van Gogh Museum met live muziek en een verrassend programma, georganiseerd in samenwerking met jonge, lokale talenten. Hiermee biedt het museum drempelverlagende, originele programma's om een grote groep jongvolwassenen aan te spreken. De vrijdagavonden worden gerealiseerd in samenwerking met *Van Gogh verbindt* en de Beeldbrekers. In 2022 zijn er zeven Vincent op Vrijdagen georganiseerd, met live performances, talks, rondleidingen, dj's, een cocktailbar en bijzondere av-projecties. Er waren bijzondere samenwerkingen met opkomende makers als Stippenlift en Iriée Zamblé, maar ook met grotere namen als Cineville en the House of Vineyard. Naaz, upsammy & Sjoerd Martens, Mignon Nusteling, Lotte van Eijk, Yeliz Çiçek en Fatima Ferrari deden mee aan evenementen. Alle vrijdagavonden werden goed bezocht; vier vrijdagavonden waren zelfs volledig uitverkocht. In december vond een bijzondere Vincent op Vrijdag

plaats: *Golden Femme*. Het Van Gogh Museum presenteerde samen met Amber Vineyard een avond vol performances, workshops en muziek. De *lethal female figures* uit de Nederlandse ballroomscene kwamen samen om de sirenen uit Gustav Klimts gouden schilderijen tot leven te wekken, er waren runway-workshops en performances van House of Vineyard.

Op 5 november 2022 werd een succesvolle editie van Museumnacht gevierd. Het thema was dit jaar 'Kunst, kitsch, cult of camp'. De circa 7.000 bezoekers konden kennismaken met een kleurrijk palet van kunstuitingen: van moderne dans tot smartlappen, memes, poëzie en spoken word. De pop-upexpositie *Van Gogh en ik*, een samenwerking met organisatie De Vrolijkheid, toonde kunst gemaakt door jongeren in asielzoekerscentrum Gilze. Zij maakten een reeks zelfportretten in de vorm van collages en vrije werken, geïnspireerd op Van Gogh. Ook was een deel van de Klimt-tentoonstelling te bezoeken, en er waren workshops, rondleidingen en een museumtalk.

De MUD Jeans-collectie van het Van Gogh Museum.

De speciale limited edition olijfolie van Monini.

Het afgelopen jaar heeft De Mesdag Collectie in samenwerking met de Haagse theaters Diligentia en Pepijn een nieuwe audiotour voor de vaste collectie laten maken door cabaretier Kiki Schippers.

Ondernemend

Het Van Gogh Museum is altijd op zoek naar nieuwe, bijzondere invalshoeken om het werk van Vincent van Gogh voor een breed publiek toegankelijk te maken. Het museum werkt samen met verschillende licentiepartners aan unieke, duurzame producten, aangepast aan en aansluitend op een bepaalde markt of cultuur en gebaseerd op de collectie van het Van Gogh Museum en het verhaal van de kunstenaar. Dankzij de wereldwijde populariteit van Van Gogh zijn licentiepartners over de hele wereld actief.

In de zomer van 2022 werd MUD Jeans x Van Gogh Museum gelanceerd, een collectie van gerecyclede denim. MUD Jeans is 's werelds eerste circulaire-denimmerk. De items uit deze collectie zijn voorzien van gelaserde details van zinnen uit Vincents brieven in zijn eigen handschrift, en geborduurde rugprints van zijn meesterwerken *Amandelbloesem* en *Zelfportret met grijze vilthoed*.

Ter gelegenheid van de tentoonstelling *Van Gogh en de olijfgaarden* lanceerde Monini een speciale limited edition van hun olijfolie. De originaliteit van deze samenwerking werd beloond met een Italian Food Award, een onderscheiding waardoor nieuwe producten uit de voedingsindustrie in de spotlights worden gezet. In 2022 is de samenwerking met Casely tot bloei gekomen met een breed aanbod van telefoonaccessoires onder de noemer 'Hold a masterpiece in your hand'. Het bedrijf werkt aan een duurzaamheidsstrategie waarbij al hun producten nu voor de helft bestaan uit gerecyclede materialen.

Om het verhaal van Van Gogh te vertellen aan mensen die niet naar het museum in Amsterdam kunnen komen, is de *Meet Vincent van Gogh Experience* ontwikkeld. Deze officiële 3D-experience van het museum was tot 9 januari 2022 in Madrid te bezoeken. Daarna opende de prijswinnende Experience in het voorjaar voor het eerst zijn deuren in Zuid-Amerika, en wel in Santiago de Chili. De *Meet Vincent van Gogh Experience* geeft een divers, internationaal publiek de kans om zich door middel van interactieve installaties en levensechte decors onder te dompelen in de wereld van Vincent van Gogh. De Experience, een samenwerking met Proactiv Entertainment, was in Santiago te bezoeken van 1 juli tot 19 september, trok 94.000 bezoekers en mocht op lovende reacties in de pers rekenen. Na Santiago de Chili zal de Experience in 2023 doorreizen naar Buenos Aires.

Medewerkers

Vanaf november konden medewerkers gebruik maken van het *Beter in Balans*-programma, bedoeld om een gezonde balans tussen werk en privé te bevorderen. Het programma bood onder andere workshops, inspiratiesessies, gratis fruit, stoelmassages en VR-mindfulnesssessies.

Vanaf 1 januari 2022 is de structuur van Stichting Van Gogh Museum gewijzigd. Stichting VGM stond aan het hoofd van een groepsstructuur en hield via VGM Global BV alle aandelen in Van Gogh Museum Enterprises BV (VGME) en Meet Vincent van Gogh Experience BV (MVGGE). Door middel van twee interne fusies zijn per 1 januari 2022 alle activiteiten overgenomen door Stichting Van Gogh Museum. De samenvoeging van de dochtervennootschappen levert een flinke kostenbesparing en beperking van de administratieve werkzaamheden op. Een bijkomend effect van de juridische fusies is dat één organisatie zal bijdragen aan

een meer gezamenlijke organisatiecultuur, wat de onderlinge samenwerking van alle medewerkers ten goede zal komen. Na de interne fusies kwamen alle medewerkers van VGME automatisch in dienst bij de Stichting. De activiteiten van VGME en MVGGE zijn onderdeel van de Groep Commercie.

Financiën

Hoewel het jaar 2022 moeizaam begon met een lockdown vanwege corona, bleek de organisatie goed in staat om weer snel op te schakelen voor de ontvangst van bezoekers. Hierdoor kon het museum het opgelopen financiële tekort uit eigen inkomsten in het eerste half jaar ruimschoots goedmaken in het tweede half jaar. Hierbij werd het geholpen door een combinatie van extra overheidssteun, zeer succesvolle tentoonstellingen en bijna 1,4 miljoen bezoekers, waar 1,1 miljoen bezoekers werden verwacht. De eerder gerealiseerde kostenbesparingen hielpen eveneens mee aan een uiteindelijk positief resultaat van 5,6 miljoen euro over geheel van 2022. Dit positieve resultaat zal worden toegevoegd aan de reserves en in de komende jaren worden besteed aan geplande tentoonstellingen, waarvan de kosten niet volledig uit de lopende exploitatie kunnen worden gedekt, maar die toch ver van tevoren moeten worden gepland. Voor 2023 wordt een verlies verwacht van 5 miljoen euro, met name als gevolg van eenmalige kosten voor het 50-jarig jubileum en de subsidies. Voor verdere toelichting op de financiële resultaten over 2022 wordt verwezen naar hoofdstuk 6 van dit jaarverslag.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) begon het jaar in een nieuwe samenstelling aan de zittingsperiode. De OR heeft onder de noemer 'De OR komt naar je toe!' gesproken met vele medewerkers, wat

tot waardevolle inzichten heeft geleid over wat er speelt binnen de verschillende afdelingen. Elke twee maanden deelt de OR op het intranet wat de aandachtspunten zijn. De OR vergaderde in 2022 zes keer met de directie. In twee vergaderingen schoof een lid van de Raad van Toezicht aan. Terugkerende onderwerpen op de agenda waren werkdruk en de renovatie van het museum. Alle personele regelingen werden doorgenomen en waar nodig herzien. Verder kwamen onder andere de nieuwe ontwikkelcyclus en het hybride werken aan bod. Aan het eind van het jaar werd in het Artikel 24-overleg de herstructurering, zoals die in 2020 werd uitgerold, besproken en geëvalueerd.

Van Gogh Europe

Stichting Van Gogh Europe is een samenwerkingsverband tussen Europese locaties en collecties die verbonden zijn met het leven en werk van Vincent van Gogh. Zij streeft ernaar om Van Goghs culturele erfgoed voor een breed publiek toegankelijk te maken om huidige en toekomstige generaties te inspireren, te verenigen en aan te spreken. Het Van Gogh Museum is nauw betrokken bij Van Gogh Europe en levert zowel de voorzitter (Alain van der Horst) als de projectmanager (Sarah Dekker).

In 2022 verwelkomde Van Gogh Europe drie nieuwe hoofdpartners: het Centraal Museum Utrecht, Maison du Dr Gachet en Château d'Auvers uit Auvers-sur-Oise. Daarnaast ontving het netwerk drie nieuwe associated partners: Van Gogh Roots, NBTC Holland en Marketing Drenthe. Voor Van Gogh Europe stond dit jaar grotendeels in het teken van de voorbereidingen op het bijzondere jubileumjaar 2023. In dat jaar wordt niet alleen het Van Gogh Museum 50 jaar, maar zal ook het Vincentre Nuenen na een langdurige renovatie de deuren heropenen, viert Van Gogh House Londen dat het 150 jaar

geleden is dat Van Gogh voet aan Engelse wal zette en pakt Drenthe in het najaar groots uit om te vieren dat Van Gogh 140 jaar geleden aankwam in Hoogeveen.

Dankzij een succesvolle aanvraag heeft Van Gogh Europe in 2022 een genereuze bijdrage ontvangen van de provincie Drenthe om een bijzonder Van Gogh Europe-congres te organiseren op 14 en 15 november 2023 in Emmen. In samenwerking met internationale masterstudenten van ISC Business School Paris en de KU Leuven is het netwerk een project gestart over duurzaamheid, welzijn en Van Gogh Europe. Samen organiseren zij op 25 mei een seminar over dit onderwerp bij Atelier Néerlandais, Fondation Custodia en Musée d'Orsay in Parijs. Met de belangrijke steun van de Nederlandse ambassade in Parijs en de Vincent van Gogh Stichting ontwikkelt Van Gogh Europe een speciale app, die gelanceerd zal worden in het najaar van 2023. Om in 2023 groots naar buiten te kunnen treden hebben de partners het logo en de huisstijl opnieuw laten vormgeven, net als de website en de brochure. Hiermee is Van Gogh Europe klaar voor het jubileumjaar.

Het Museum van de Geest en het Van Gogh Museum gaan een meerjarige samenwerking aan. Beide musea zetten zich in om een positieve bijdrage te leveren aan de mentale gezondheid van hun bezoekers. Museum van de Geest mocht zich in 2022 'Europees museum van het Jaar' noemen vanwege de vernieuwende manier waarop het museum 'het kunstwerk tussen je oren' onderzoekt en vertaalt naar het publiek. Het Van Gogh Museum is in het voorjaar van 2022 gestart met *Open up met Vincent*, een programma over mentale gezondheid bekeken via de kunst en het levensverhaal van Vincent van Gogh.

Eind januari 2022 kon het Van Gogh Museum eindelijk weer zijn bezoekers verwelkomen. De trouwe en genereuze steun van bedrijven, particulieren, fondsen en stichtingen heeft een groot verschil gemaakt in onze financiële situatie en heeft ons in staat gesteld te herstellen na een moeilijke periode.

Dankzij onze nieuwe hoofdpartner DHL, onze andere corporate partners, een groeiend aantal particuliere donateurs, en onze fondsen en stichtingen is het museum klaar voor zijn jubileumjaar in 2023.

De openingen van onze tentoonstellingen werden goed bezocht door onze steungevers, met als hoogtepunt de opening van de tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt*. Het jaarlijkse dankdiner Vincent's Dinner kon gelukkig weer plaatsvinden alsmede de Yellow House Circle-reis, met Schotland als bestemming.

Activiteiten

De aanvullende ondersteuning van de overheid en de structurele bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn onmisbaar voor het Van Gogh Museum om invulling te kunnen blijven geven aan zijn missie.

Founder

De Vincent van Gogh Stichting maakte de Duitse vertaling van de biografie van Jo van Gogh-Bonger mogelijk. Ook droeg zij bij aan de jubileumtentoonstelling *Kiezen voor Vincent*, en dan in het bijzonder aan de daarbij horende publicatie en podcast.

Founding partner

Founding partner Sampo Japan Insurance Inc. is het grootste Japanse schadeverzekeringsbedrijf; het werd opgericht in 1888 en is sinds 1995 ook actief in Europa. Mede dankzij hun steun werd het nieuwe entreegebouw (ontworpen door Kisho Kurokawa Architect & Associates) in september 2015 werkelijkheid.

Hoofdpartners

Van Lanschot Kempen heeft de online programmering rondom de tentoonstelling over Klimt mogelijk gemaakt. Op 7 december 2022 vond een inspirerende live online talk plaats met filosoof Lammert Kamphuis en Hoofdconservator Tentoonstellingen Edwin Becker. Zij bespraken de betekenis van muurschildering het Beethovenfries van Gustav Klimt en de zoektocht naar geluk.

Van Lanschot Kempen steunt het museum al sinds 2015 en zij hebben dit jaar kenbaar gemaakt de samenwerking met drie jaar te verlengen. Dankzij deze samenwerking ontwikkelt het museum online content bij de tentoonstellingen in de vorm van Online Talks, lezingen, en podcasts.

Als *partner in science* doet ASML samen met het museum onderzoek naar methoden om het behoud van de wereldberoemde schilderijen van Vincent van Gogh te optimaliseren. De samenwerking tussen het Van Gogh Museum en ASML richt zich bovendien op het mogelijk maken van educatieve activiteiten die leerlingen laten ervaren hoe belangrijk wetenschap en techniek

Van links naar rechts: Ronald Leunisse, Managing Director DHL Express Nederland, Willem van Gogh, Advisor to the Board van het Van Gogh Museum, Alberto Nobis, CEO DHL Express Europe, en Emile Gordenker, algemeen directeur van het Van Gogh Museum voor *Zonnebloemen* (1889).

zijn voor kunst en cultuur. Dit jaar is wederom de Vakkanjers Challenge voor schooljaar 2021-2022 georganiseerd. De challenge *In het licht van Vincent* daagt leerlingen van groep 7 tot en met het laatste jaar van het vmbo uit op zoek te gaan naar nieuwe manieren om de kunstwerken te behouden voor de toekomst. Ruim 12.000 leerlingen van zo'n 250 scholen werden uitgedaagd om binnen Vakkanjers hun talenten en technologische vaardigheden te ontdekken én in te zetten in de praktijk. Ook werden twee nieuwe interactieve lessen uit de reeks *Masterminds & Masterpieces* ontwikkeld, waarbij leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs leren hoe museumrestauratoren infrarood en röntgenstraling gebruiken bij het onderzoeken van de schilderijen van Van Gogh.

Daarnaast ondersteunt ASML het VGM in zijn missie om het museum toegankelijk te maken door bijvoorbeeld entreekaarten beschikbaar te stellen voor diverse doelgroepen met een afstand tot het museum, zoals Senioren-activiteiten voor ouderen uit Brabant.

Nieuwe hoofdpartner

Het Van Gogh Museum en DHL zijn na jaar twee van hun nationale partnerschap global partners geworden. Vanuit de educatieve ervaring van het Van Gogh Museum en het wereldwijde bereik van DHL worden de komende drie jaar de krachten gebundeld om een positieve impact te maken op het leven van jonge mensen door middel van Van Goghs meesterwerken en lessen. Het *Heart for Art*-programma is speciaal ontwikkeld voor kinderen die geen of beperkte toegang hebben tot kunstonderwijs. DHL draagt zorg voor de logistieke coördinatie van de Van Gogh Museum Editions en alle benodigde lesmaterialen. Het programma wordt eerst in een aantal Amerikaanse steden aangeboden, met de bedoeling het aanbod de komende jaren wereldwijd uit te breiden.

Daarnaast is het met DHL Express mogelijk om aankopen in de online museumshop thuis te laten bezorgen, waar ook ter wereld. DHL neemt de verzendkosten van het museum voor eigen rekening.

'We are extremely proud of our partnership with the Van Gogh Museum. I believe art is an essential aspect of life, and it is a privilege for DHL to be a key partner in making it inclusive, connecting new audiences across the world with the incredible works of Van Gogh,' says Alberto Nobis, CEO of DHL Express Europe. 'In DHL we live by "Connecting People. Improving Lives", and we are therefore particularly excited about the launch of our new global teaching programme in September'.

Alberto Nobis, CEO, DHL

Partners

Vanuit een gedeelde passie voor kunst, natuur en design bezegelen autofabrikant Hyundai en het Van Gogh Museum het zevende jaar van hun partnerschap met het nieuwste model van de Hyundai IONIQ 5 en de KONA Electric, gehuld in details van meesterwerken van Van Gogh. Op 25 juli 2022 werd voor de derde keer de 'Connection Day' georganiseerd. Op deze speciale dag worden ouderen, voor wie het lastig is om een museum te bezoeken, in verbinding gebracht met het werk en leven van Vincent van Gogh.

's Werelds grootste veredelaars van groenten en bloemen Takii en het Van Gogh Museum hebben hun zevenjarige samenwerking opnieuw met drie jaar verlengd tot 2025. Takii en het Van Gogh Museum kijken terug op zeven succesvolle jaren als partners.

JCDecaux draagt kunst een warm hart toe en heeft zich dit jaar als media-partner aan het museum verbonden. Kunst staat namelijk dicht bij een van de kernwaarden van de exploitant

van buitenreclame: hoogwaardig design. Dankzij het aanbod van buitenreclame van JCDecaux kan het Van Gogh Museum zijn activiteiten onder de aandacht brengen bij de inwoners en vele bezoekers van Amsterdam.

Ook in 2022 mocht het museum rekenen op een bijzondere bijdrage van Heineken voor het unieke cultureel erfgoed in Amsterdam.

Sponsors

Het Van Gogh Museum is KLM Royal Dutch Airlines dankbaar voor het wederom ter beschikking stellen van een vliegbudget.

Bloomberg Philanthropies maakt zich sterk voor de toegankelijkheid van kunst door inspirerende workshops voor ouderen en kinderen, lezingen voor museumbezoekers over tentoonstellingen en recent onderzoek, en interactieve presentaties in de vaste collectie.

American Express levert een financiële bijdrage aan het onderzoeksprogramma *Van Gogh verbindt* voor een inclusief museum. Beide partijen vinden elkaar in het streven

naar duurzaam ondernemerschap en naar behoud van cultuur en culturele waarden.

Accenture heeft zich in 2022 als sponsor aan het museum verbonden. Middels deze samenwerking laat Accenture zijn klanten kennismaken met het werk en het levensverhaal van Vincent van Gogh en zijn tijdgenoten.

Vele andere sponsors droegen in 2022 het museum een warm hart toe en ondersteunden verschillende activiteiten: Monini, dat de nieuwe tentoonstelling *Van Gogh en de olijfgaarden* mede mogelijk heeft gemaakt en Hotel Okura Amsterdam voor de sponsoring van hotelkamers in Japan. Intratuin Amsterdam zorgde ervoor dat onze tuin er florissant bij ligt. Dit werd zeer op prijs gesteld door museum(plein)bezoekers en buurtbewoners.

Corporate Circle leden

Het museum verwelkomde tevens Smart Workplace en ARTVENTURA als nieuwe Corporate Circle-leden. VINVIN Wines heeft dit jaar zijn Corporate Circle-lidmaatschap verlengd. VINVIN Wines is onze partner in gezamenlijke vieringen en stelt flessen champagne Taittinger beschikbaar voor openingen en andere feestelijke momenten in het museum. Wij feliciteren Kikkoman Foods Europe met hun 25-jarig jubileum en zijn trots dat zij dit in 2023 groots in het museum gaan vieren.

De L'Europe is al jarenlang Corporate Circle-lid en maakte dit jaar wederom het Yellow House Dinner mede mogelijk.

'Als guardian of local culture and craftsmanship staat De L'Europe bekend om het vieren van Amsterdamse cultuur en kunst.'

**Robbert-Jan Woltering, Managing Director
De L'Europe**

Na drie jaar afwezigheid vond op 9 oktober de Van Gogh Museum Corporate Circle Japan-receptie plaats op de Nederlandse Ambassade in Tokio. Genodigden waren de Japanse leden van de Corporate Circle en Japanse fondsen en relaties van het museum. Het doel van de jaarlijkse receptie is het bedanken van de leden voor hun steun. De avond stond in het teken van 'Vriendschap', specifiek de hereniging met de Japanse relaties. Een woord van dank ging tevens uit naar de aanwezige vertegenwoordigers van de Nederlandse ambassade en Hotel Okura Amsterdam.

Het museum bedankt alle leden van de Van Gogh Museum Corporate Circle voor hun trouwe en onmisbare steun.

Fondsen en stichtingen

Met dank aan tal van fondsen en stichtingen kan het museum impactvolle projecten realiseren op het gebied van collectie, onderzoek, publicatie, educatie en presentatie.

Zo heeft het Van Gogh Museum een belangrijk portret van de Franse schilder Emile Bernard (1868-1941) kunnen verwerven. *Portret van een jonge vrouw* uit 1887 werd aankocht met steun van de VriendenLoterij en het Fonds Mr. Cornelis Roozen.

Daarnaast waren de schilderijen die Vincent van Gogh maakte van olijfgaarden weer samen te zien door een internationale samenwerking gesteund door het Mondriaan Fonds en de Netherland-American Foundation (NAF).

In de zomer opende de tentoonstelling *Kleur als Taal*, de eerste overzichtstentoonstelling in Nederland van Etel Adnan. Deze tentoonstelling werd mede mogelijk gemaakt door Institut Français en de Lutfia Rabbani Foundation.

De succesvolle tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt* kwam tot stand dankzij de steun

Bewoners van zorginstelling Cordaan en hun begeleiders werden naar het Van Gogh Museum gebracht in elektrische auto's van Hyundai.

van HomeArt, Turing Foundation, Fonds 21, Mondriaan Fonds, Blockbusterfonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Zabawas, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en de Vereniging Rembrandt.

Met de meerjarige steun van Fonds 21 kon het museum de tweede fase van *Van Gogh verbindt* opstarten. *Van Gogh verbindt* onderzoekt hoe het museum relevanter kan zijn voor jongeren met een biculturele achtergrond. Een voorbeeld van een activiteit vanuit dit traject is de presentatie *Why so serious?*, die werd samengesteld door de Beeldbrekers van het museum.

Dankzij Fonds 21 EXTRA kon het Van Gogh Museum drie nieuwe collega's aanstellen die zullen bijdragen aan een toekomstbestendige cultuursector.

Noem ons Beeldbrekers

Wij zijn het spiegelbeeld van de kinderen die vaak vergeten worden.

Van de jongeren die voor nieuwe perspectieven zorgen.

Wij zijn de sleutels die gesloten deuren kunnen openen.

Rachel Rumai, Beeldbreker 2019-2020.

Dankzij Bank of America's Art Conservation Project kon onderzoek en restauratie aan Van Goghs *Landschap bij avondschemering* worden afgerond. Dit werk zal in 2023 te zien zijn in de jubileumtentoonstelling Van Gogh in Auvers-sur-Oise, waar hij de laatste maanden van zijn leven doorbracht.

De Gerda Henkel Stiftung draagt bij aan het onderzoek naar het belang van dr. Paul Gachet (1828-1909) als verzamelaar van 19de-eeuwse kunst en als beschermheer van het werk van Van Gogh in deze laatste maanden.

Van Gogh Museum Fonds

Eind 2020 werd het Van Gogh Museum Fonds opgericht. De statutaire doelstelling van het fonds is het bevorderen en al dan niet in materiële zin ondersteunen van de activiteiten van Stichting Van Gogh Museum. Het bestuur van het Van Gogh Museum Fonds bestaat uit vijf bestuursleden: Piet van der Slikke (voorzitter), Pieter Geelen (penningmeester), Marlies Cordia-Roeloffs (algemeen bestuurslid), Rien Meppelink (algemeen bestuurslid) en Maurine Alma (algemeen bestuurslid). Per 1 januari 2021 verkreeg het Fonds de ANBI-status, werd het beleidsplan vormgegeven en werden de plannen voor de werving van een Endowment verder uitgewerkt.

Vincent's Circles

Het museum dankt de trouwe leden van de geefkringen, Vincent's Friends, Sunflower Circle, Theo van Gogh Circle en de Yellow House Circle voor hun genereuze steun in 2022. Het Van Gogh Museum heeft dit jaar weer nieuwe leden mogen verwelkomen in alle geefkringen. De gezamenlijke donaties van de geefkringen kwamen ook dit jaar ten goede aan aankopen van nieuwe werken voor de collectie, realisatie van baanbrekende tentoonstellingen, opleiden van junior onder-

De leden van the Yellow House Circle op kunstreis naar Schotland.

'De band, die wij in zo korte tijd met de Yellow House Circle hebben opgebouwd, is nu al een heel bijzondere en dierbare! En niet alleen met de Yellow House Circle en zijn leden, maar met het hele museum en de medewerkers.'
Ariëtte Haars, Yellow House Circle-lid

zoekers en conservatoren, restauratieprojecten en educatieve programma's. De donaties van de Sunflower Circle hebben bijgedragen aan de tentoonstelling *Van Gogh en de olijfgaarden*. Gedurende het hele jaar werden er activiteiten georganiseerd om onze donateurs te bedanken en bij het museum te betrekken, waaronder het Yellow House Circle-diner op zaal en kunstreizen naar het Verenigd Koninkrijk. We zijn onze donateurs zeer erkentelijk voor hun betrokkenheid met ons programma, waarmee we een divers publiek kunnen blijven inspireren met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

Nalatenschappen

Het Van Gogh Museum is initiatiefnemer en deelnemer van het platform *Nalaten aan Cultuur*, dat zich richt op de bewustwording van de mogelijkheden van nalaten aan een culturele instelling. Begin november 2022 werd voor de tweede keer de week van *Nalaten aan Cultuur* gelanceerd en werd de landelijke campagne in die speciale week uitgerold. De campagne heeft geresulteerd in aantoonbaar meer bezoek van de websites alsmede in aanmelding van nieuwe erflaters bij de deelnemende instellingen.

Overzicht partners en steungevers

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Founder

Vincent van Gogh Stichting

Founding partner

Sompo Japan Insurance Inc.

Hoofdpartners

ASML
DHL
VriendenLoterij
Van Lanschot Kempen

Partners

CêlaVita
DHL Express
Heineken N.V.
Hyundai Motor Netherlands B.V.
JCDecaux
Takii Europe B.V.

Sponsors

American Express
Accenture
Bloomberg L.P.
Intratuin Amsterdam
KLM Royal Dutch Airlines
Monini

Patrons Van Gogh Museum Corporate Circle

ABN AMRO
Accenture
American Express
Aon Japan Group Nederland
Arcagna B.V.
ARTVENTURA
ASML
ASSA ABLOY
AXA XL Nederland
Bazelmans Audio Visual
Bloomberg L.P.

CêlaVita
Champagne Taittinger
Cisco
Conservatorium Hotel
CXN Freight Systems, Inc.
De L'Europe Amsterdam
DHL Express
Heineken N.V.
Hizkia van Kralingen
Hokkaido Shimbun Press
Hotel Okura Amsterdam
Hyundai Motor Netherlands B.V.
ICBC
Intratuin Amsterdam
JCDecaux
Kikkoman Foods Europe B.V.
KLM Royal Dutch Airlines
Royal Talens
Lincoln International
Loyens & Loeff N.V.
Meerdervoort Vastgoedfondsen
Mizuho Bank Europe N.V.
Nomura Nederland N.V.
Nippon Television Europe
Smart WorkPlace
Sompo Japan Insurance Inc.
SRC Reizen
Takii Europe B.V.
Takiya Co., Ltd.
The Asahi Shimbun
The Chunichi Shimbun
The Tokyo Shimbun
Van Lanschot Kempen

Fondsen en stichtingen

Bank of America
Bartiméus Fonds
Blockbusterfonds
Fonds 21
Fonds Sluyterman van Loo
Gerda Henkel Stiftung
Stichting Gifted Art

IFPDA Foundation
Institut Français des Pays-Bas
Institut national d'histoire de l'art (INHA)
Lutfia Rabbani Foundation
Mondriaan Fonds
Mr. Cornelis Roozen Fonds
Netherland-America Foundation
Prins Bernhard Cultuurfonds
Stavros Niarchos Foundation
Stichting RCOAK (Roomsche Catholiek Oude Armen Kantoor)
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
Stichting Zabawas
The Getty Foundation
Turing Foundation
Vereniging Rembrandt
Vincent van Gogh Stichting

Ook bedankt het Van Gogh Museum de fondsen en stichtingen die in 2022 toekenning hebben gedaan voor projecten in de komende jaren, en de fondsen en stichtingen die anoniem wensen te blijven.

Fondsen op naam

Het Mijorumer Fonds
Dit fonds stelt zich ten doel een financiële bijdrage te leveren aan het Van Gogh Museum voor educatieve programma's, projecten en middelen. Dankzij deze bijdrage kan het museum het project *Van Gogh gaat naar school* realiseren.

Het Für Elise-VGM Fonds

Dit fonds streeft naar het leveren van bijdragen aan het toegankelijk maken van het Van Gogh Museum te Amsterdam voor een zo divers mogelijk publiek, met het doel mensen te verrijken en te inspireren. Het fonds bevordert het verrichten van onderzoek en het ontsluiten van deelcollecties (digitaal): schilderijen niet-Van Gogh, tekeningen niet-Van Gogh en Japanse prenten.

Het Van Gogh Museum Junior Curators' Fund

Dit fonds stelt ten doel de aanstelling en opleiding mogelijk te maken van junior conservatoren in het Van Gogh Museum, bij voorkeur pas afgestudeerden.

Het Mr. Cornelis Roozen Fonds

Dit fonds stelt zich ten doel ondersteuning te bieden bij aankopen en/of restauratie van werken die (met regelmaat) op zaal hangen, of bij de realisatie van (Nederlandse) catalogi ten behoeve van tentoonstellingen in het museum.

En de Fondsen op Naam die anoniem wensen te blijven

Schenken Major Donors

Howard en Roberta Ahmanson
De toegezegde genereuze steun voor de periode 2019-2023 stelde het Van Gogh Museum ook in 2022 in staat een junior onderzoeker op te leiden tot Van Gogh-expert.

Rosaline Wong en HomeArt

De tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt* is mogelijk gemaakt in samenwerking met Rosaline Wong en HomeArt.

The Fanzhi Foundation for Art and Education

We zijn The Fanzhi Foundation for Art and Education erkentelijk voor de genereuze steun aan de tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt*.

En de Major Donors die anoniem wensen te blijven.

Vincent's Circles

Yellow House Circle Life Members
Mark Pigott KBE KStJ
Triton Collection Foundation

Yellow House Circle

Howard en Roberta Ahmanson
De heer en mevrouw Van Beuningen-Dietrich
Georgea Costa Netto en Hendrik Jan Blom
De heer en mevrouw Cheung Chung Kiu
De heren A. Ekkelboom en L.M. Sondag
The Fanzhi Foundation for Art and Education
De heer en mevrouw Fentener van Vlissingen
Jan en Ariëtte Haars
De heer B.P. Haboltd
De heer en mevrouw De Heus-Zomer
Mevrouw C. Koster
De heer J. Lee

De heer H. Lieve †
De heer E. Nijkerk
Orentreich Family Foundation
Piet van der Slikke en Sandra Swelheim
De heer en mevrouw Warburg
Mevrouw E. Wessels-van Houdt
Mevrouw L. Moerel en de heer J. Winter
Mevrouw Rosaline W.Y. Wong
De heer en mevrouw Wurfbain-van Schelle
Mevrouw E. Yu
De heer en mevrouw Van Zadelhoff

En degenen die anoniem wensen te blijven.

Theo van Gogh Circle

Lilian en Hein Beuth
Blom-de Wagt Foundation
De heer J. Brenninkmeijer en
mevrouw G. Brenninkmeijer-Kristiansen
Mevrouw C.A. Collier
Ju Pais en Walter Overbeek
Arlette Putker-Blees
De heer H.A. van Rijbroek
Stichting Saphir
De heer D. Stolp en mevrouw A. Hamminga
De heer A. Verlinde en heer O. Hoes

Sunflower Circle

Anytime
De heer J. Baud en mevrouw F. Charbon
Bianca Minerva
De heer A. Boogaarts en mevrouw W. Huisman
Roger van Boxtel en Judith van Emmerik
Mw. mr. P. de Bruin en dhr. G.A. de Rijk
Christie's
Cobra Café
De heer H.F. Cohen
De heer P. da Costa
Charles en Jan Davis
De heer en mevrouw Demuynck
De heer A.J. Dijstelbloem
Mevrouw A. van Doorn en de heer G. Dekker
De heer P. van Duinen
Rukshana Edwards
Yuko Fuse
Moon Yueh Fong

Mevrouw M. Galjema †
De heer en mevrouw Gerritse-Tuinema
De heer en mevrouw Van Gerwen
Hans en Manuscka de Haan-Koelega
Lumina Learning Nederland – Theo ten Hagen en
Karolien Klerkx
De heer A.C. van der Harst en Mevrouw M.T. Tricoit
De heer F.J. ter Heide
Mevrouw J. Hortulanus
De heer H. Jäggi
Mevrouw D. de Jong en
de heer G. van Zinnicq Bergmann
Joanne Kellermann
Peter Kouwenberg en Ellen Schippers
Kuijpers
De heer H. Laauwen en mevrouw S. van den Brink
Mevrouw mr. E.A.S. Loudon
De heer J. Maas en mevrouw T.A. Maas-de Brouwer
Prethee Martina
Mevrouw H. van der Meij-Tcheng
Monica Melkert-León-Artomas
De heer R. Meppelink
De heer H.G. Meulmeester
De heer T. Noordoven
Mevrouw E. N. Nordmann en de heer J. R. Wikler
Norton Rose Fulbright
Mevrouw C. Paauwe-Meijer
Mevrouw C. Padula-Govaert
Partners at Work
De heer en mevrouw Van Riet
De heer P.H. van Rijn en mevrouw E. Patijn
Michael Presky
De heer en mevrouw van Riet
De heer en mevrouw Salomons
De heer Adrian Sassoon
De heer M.R.W. Scherpenhuijsen Rom
De heer en mevrouw Schmetz
Cees Schreurs
Sotheby's
De heer K. Stelling
Mevrouw J.C.B. Straatman
De heer P.F.W. Strengers
Mienke Swarttouw-Schaberg
De heer en mevrouw Tas
Ty Taylor
Mevrouw T. Teves

De heer P. Tieleman
De heer A.O. Veron
Jan en Jannemieke Verstijnen
Bas Visée en Annette Moll
Mevrouw S. Vorst
Ester de Vreede
De heer P. Wakkie
Mevrouw A.T.R. Wielinga-Venker
Mevrouw M. Wigger
De heer en mevrouw Van Wijnbergen

En degenen die anoniem willen blijven.

Vincent's Friends

En alle andere gulle gevers die via de website van
het museum donaties hebben gedaan.

5

Missie en
geschiedenis

Missie

Het Van Gogh Museum inspireert een divers publiek met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

Kernwaarden

Het Van Gogh Museum is authentiek, in verbinding en eigennuttig.

Visie

Het Van Gogh Museum loopt voorop, is actueel en relevant. We kiezen ons eigen pad, verleggen grenzen en willen zo een origineel voorbeeld zijn voor, en vooral met anderen.

Geschiedenis

Na het overlijden van Vincent van Gogh, in juli 1890, gingen alle kunstwerken die hij had gemaakt en bezat naar zijn geliefde broer Theo in Parijs. Theo overleed in januari 1891, een halfjaar na Vincent. De weduwe van Theo van Gogh, Jo van Gogh-Bonger, beheerde vervolgens de collectie. Toen zij in 1925 stierf, kreeg haar zoon ir. Vincent Willem van Gogh de zorg over de werken van zijn oom. In 1962 heeft ir. V.W. van Gogh met de Staat der Nederlanden de overeenkomst gesloten dat hij zijn volledige collectie (schilderijen, tekeningen, brieven) overdroeg aan de Vincent van Gogh Stichting. De Staat verplichtte zich tegelijkertijd het Van Gogh Museum te bouwen, om daarmee te waarborgen dat deze collectie voor iedereen en voor altijd toegankelijk zou zijn.

Het Van Gogh Museum is in 1973 geopend en beheert de grootste Van Gogh-collectie ter wereld, met 205 schilderijen, 500 tekeningen, nagenoeg alle brieven (ruim 800) en veel relevant documentatiemateriaal. Daarnaast beheert

het Van Gogh Museum namens de Staat der Nederlanden een deelcollectie die eigendom is van het Rijk. Die omvat schilderijen, tekeningen en een aantal beelden uit de periode 1840-1920 van vrienden, tijdgenoten, voorbeelden voor en navolgers van Van Gogh. Het museum beheert tevens een unieke collectie laat-19de-eeuwse prentkunst van internationale allure en een collectie Japanse ukiyo-e-prentkunst.

De Mesdag Collectie (DMC) in Den Haag bevat een uitzonderlijke verzameling 19de-eeuwse meesterwerken van de Franse schilders van Barbizon en de Haagse School, samengebracht door de beroemde zeeschilder Hendrik Willem Mesdag en zijn vrouw Sientje Mesdag-van Houten; DMC vormt een integraal onderdeel van het Van Gogh Museum. De collecties van beide musea sluiten mooi op elkaar aan en geven een goed overzicht van de kunst van de late 19de eeuw.

Van Gogh Museum

De Mesdag Collectie

De totale inkomsten over 2022 bedragen 58,6 miljoen euro en zijn aanzienlijk hoger dan de inkomsten in 2021 (48,2 miljoen euro), wat wordt veroorzaakt door hogere eigen inkomsten (directe en indirecte inkomsten en bijdragen uit private middelen). Deze zijn toegenomen met circa 23,4 miljoen euro ten opzichte van 2021, als gevolg van meer bezoekers (1.364.023 ten opzichte van 366.356 in 2021). De stijging van het aantal bezoekers ten opzichte van 2021 heeft te maken met het grotendeels ontbreken van coronamaatregelen in 2022. De incidentele subsidies, als compensatie voor de coronamaatregelen, zijn afgenomen met 13,8 miljoen euro. In 2022 is geen gebruik gemaakt van NOW-regeling en TVL-regeling. Het museum heeft een extra rijksbijdrage van 6,6 miljoen euro ontvangen voor de eerste weken van het jaar waarin het museum gesloten was als gevolg van de coronamaatregelen.

In het budget over 2022 werd rekening gehouden met een lager aantal bezoekers als gevolg van coronamaatregelen. Daarnaast was de extra rijksbijdrage niet voorzien in het budget. Dit verklaart de hogere inkomsten ten opzichte van het budget.

De lasten van het VGM over 2022 bedroegen 53,9 miljoen euro. Dit is 11,8 miljoen euro hoger dan in 2021. Deze stijging hangt samen met de hogere bezoekersaantallen in 2022 en toename van kosten voor tentoonstellingen ten opzichte van voorgaand jaar. Het financieel resultaat bestaande uit de rentebaten en de rentelasten was in 2022 2,5 miljoen euro negatief. Dit werd met name veroorzaakt door een negatief resultaat op de beleggingsportefeuille. Bij de interne fusie is een voorziening op een langlopende lening vrijgevallen met als gevolg een buitengewone bate van 1,9 miljoen euro.

Bovenstaand heeft ertoe geleid dat het resultaat van het VGM over 2022 uitkomt op 5,6 miljoen euro positief (in 2021: 5,8 miljoen euro positief resultaat). Dit positieve resultaat wordt deels toegevoegd aan de algemene reserve en deels gereserveerd in bestemmingsreserves voor 3,9 miljoen euro.

De volledige jaarrekening inclusief toelichting is te vinden op de website van het Van Gogh Museum: www.vangoghmuseum.nl/nl/over/organisatie/jaarverslag.

Balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

	31 december 2022	31 december 2021
	EUR	EUR
Vast activa		
Immateriële vaste activa	127.939	457.443
Materiële vaste activa	9.950.062	10.990.667
Financiële vaste activa	16.361.384	16.835.109
	26.439.385	28.283.219
Vlottende activa		
Vorraden	2.600.997	2.557.018
Vorderingen	7.636.178	7.782.968
Liquide middelen	45.161.925	35.297.010
	55.399.100	45.636.996
	81.838.485	73.920.215
Eigen vermogen		
Algemene reserve	31.390.472	29.041.785
Bestemmingsreserve	16.349.500	15.020.931
	47.739.972	44.062.716
Aankoopfonds	3.604.974	5.002.186
Voorzieningen	15.454.210	12.820.193
Langlopende schulden	5.520.399	5.640.121
Kortlopende schulden	9.518.930	6.394.999
	81.838.485	73.920.215

Staat van baten en lasten over 2022

	Saldo 2022 EUR	Budget 2022 EUR	Saldo 2021 EUR
Baten			
Directe inkomsten	24.767.434	19.733.641	8.386.452
Indirecte opbrengsten	15.555.321	10.258.300	6.771.136
Bijdragen uit private middelen	1.971.371	1.484.038	3.705.994
Structurele subsidies	9.702.977	9.799.184	8.938.613
Incidentele subsidies	6.584.035	-	20.360.193
Totale baten	58.581.138	41.275.163	48.162.388
Lasten			
Personeelskosten	25.499.347	23.232.119	21.439.334
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindering	2.624.944	3.026.529	2.907.941
Overige bedrijfskosten	25.733.880	25.245.231	17.740.011
Totale lasten	53.858.171	51.503.879	42.087.286
Bedrijfsresultaat	4.722.967	-10.228.716	6.075.102
Saldo financiële baten en lasten	-2.476.952	-1.000	565.869
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	2.246.015	-10.229.716	6.640.971
Belastingen	-74.070	-210.000	-305.747
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	2.171.945	-10.439.716	6.335.224
Aandeel resultaat deelnemingen	108.099	-	60.938
Mutatie aankoopfonds	1.397.212	2.210.200	-548.301
Buitengewone baten	1.880.000	1.880.000	-
Resultaat na belastingen	5.557.256	-6.349.516	5.847.861

Categoriale en functionele exploitatierekening 2022

categoriaal	functioneel →	Totaal	Publieks-activiteiten	Collectie-beheer	Algemeen Beheer
↓					
	Eigen inkomsten				
1	Publieksinkomsten binnenland (2+3):	20.341.553	20.341.553	-	-
2	Kaartverkoop	20.263.311	20.263.311	-	-
3	Overige publieksinkomsten	78.242	78.242	-	-
4	Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-
5	Totaal Publieksinkomsten (1+4)	20.341.553	20.341.553	-	-
6	Sponsorinkomsten	2.706.499	1.322.265	1.384.234	-
7	Vergoeding coproductent	-	-	-	-
8	Overige directe inkomsten	1.719.382	1.491.133	228.249	-
9	Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	4.425.881	2.813.398	1.612.483	-
10	Totaal Directe inkomsten (5+9)	24.767.434	23.154.951	1.612.483	-
11	Indirecte inkomsten	15.555.321	15.448.842	-75	106.554
12	Private middelen – particulieren incl. vriendenverenigingen	168.321	40.818	127.503	-
13	Private middelen – bedrijven	477.500	257.500	220.000	-
14	Private middelen – private fondsen	1.265.370	1.145.377	119.993	-
15	Private middelen – goede doelenloterijen	60.181	-	60.181	-
16	Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	1.971.372	1.443.695	527.677	-
17	Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	42.294.127	40.047.488	2.140.085	106.554
18	Baten in natura	-	-	-	-
19	Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	9.702.977	7.763.374	1.109.375	830.228
20	OCW: Regeling op het specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	1.635.492	1.635.492	-	-
21	OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	7.353.457	6.127.882	395.347	830.228
22	OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	714.028	-	714.028	-
23	OCW: Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap	-	-	-	-
24	Totaal structureel Provincie	-	-	-	-
25	Totaal structureel Gemeente	-	-	-	-
26	Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-	-
27	Totale structurele subsidies (19+24+25+26)	9.702.977	7.763.374	1.109.375	830.228
28a	Incidentele publieke subsidies OCW noodmaatregel exploitatie	6.419.200	6.419.200	-	-
28b	Incidentele publieke subsidies NOW	164.835	89.228	37.718	37.889
28c	Incidentele publieke subsidies TVL	-	-	-	-
29	Totaal subsidies (27+28)	16.287.012	14.271.802	1.147.093	868.117
	TOTALE BATEN (17+18+29)	58.581.139	54.319.290	3.287.178	974.671
	LASTEN				
1	Personeelslasten	25.499.347	13.803.327	5.834.784	5.861.236
2	Huisvestingslasten	8.853.004	7.227.049	607.288	1.018.667
3	Afschrijvingen	2.624.944	569.164	498.956	1.556.824
4	Aankopen	1.529.761	-	1.529.761	-
5	Overige lasten	15.351.115	11.285.292	1.601.198	2.464.625
	TOTALE LASTEN (1+2+3+4+5)	53.858.171	32.884.832	10.071.987	10.901.352
6	Saldo uit gewone bedrijfsvoering (Totale baten–Totale lasten)	4.722.968	21.434.458	-6.784.809	-9.926.681
7	Saldo rentebaten/-lasten	-2.476.953	-15.826	-221	-2.460.906
8	Mutaties aankoopfonds	1.397.212	-	1.397.212	-
9	Vennootschapsbelasting	-74.070	-74.070	-	-
10	Buitengewone baten	1.880.000	-	-	1.880.000
11	Resultaat deelneming	108.099	-	108.099	-
	Te verdelen exploitatieresultaat (6+7+8)	5.557.256	21.344.562	-5.279.719	-10.507.587
99	Toerekening Algemeen Beheer	-	-9.334.922	-1.172.665	10.507.587
	EXPLOITATIERESULTAAT (6+7+8+9+99)	5.557.256	12.009.640	-6.452.384	-

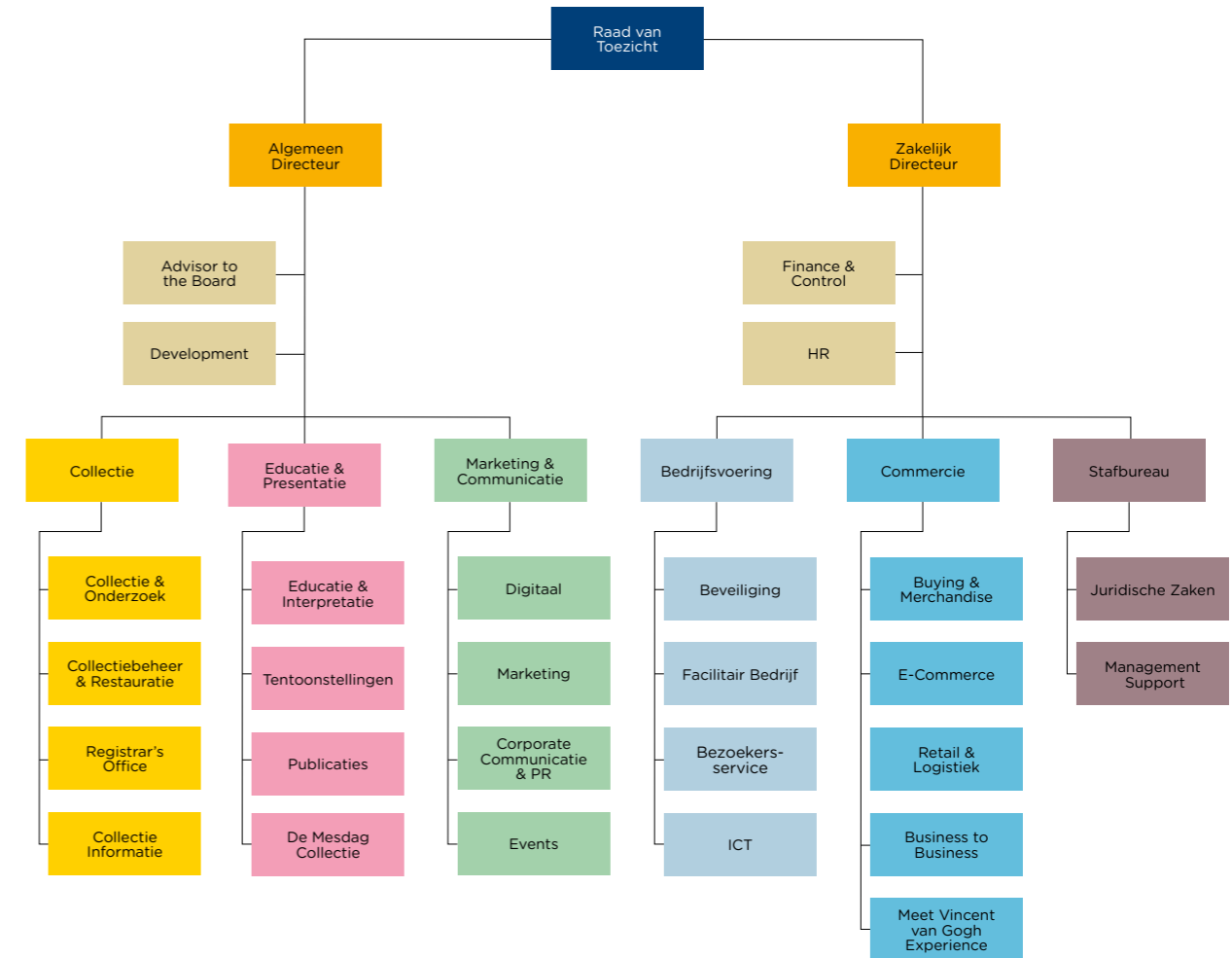
I. Overzicht organisatie

De directie bestaat uit algemeen directeur Emilie Gordenker en zakelijk directeur Rob Groot. Het managementteam bestond in 2022 naast de directieleden uit: Marije Vellekoop (senior manager Collectie), Amanda Vollenweider (senior manager Educatie & Presentatie), Yvonne Nassar (senior manager Marketing & Communicatie), Jort Slingerland (senior manager Bedrijfsvoering), Jacqueline van Diessen (senior manager Commercie) en Babette Meerdink-Schenau (directiesecretaris en hoofd Stafbureau). Willem van Gogh is Advisor to the Board.

Leden van de OR

- Kay Bartelink (tot mei 2022)
- Azeglio Bartolucci
- Janire Braat Y Mendia (vanaf februari 2022)
- Geeta Bruin
- Rianne van Dam (vanaf februari 2022)
- Ellen Dekker
- Petra Dorenstouter (tot februari 2022)
- Mirjam Eikelenboom (tot februari 2022)
- Joost van der Hoeven (tot februari 2022)
- Judith Hofman (tot mei 2022)
- Nouschka Hommes (vanaf juli 2022)
- Eelco Mirck (vanaf juli 2022)
- Bratislav Radivojević
- Catherine Wolfs (tot februari 2022)
- Anita van Stel (geen lid, ambtelijk secretaris)

Organogram 2022

Raad van Toezicht

De heer J. (Jaap) Winter (voorzitter)
(afgetreden maart 2023)

Hoofdfunctie: Partner Phyleon leadership & governance
Nevenactiviteiten: Voorzitter Raad van Toezicht Erasmus
Universiteit Rotterdam; voorzitter bestuur Stichting
ADORE (tot 27 september 2022); voorzitter raad van
commissarissen Royal Schiphol Group N.V.; hoogleraar
internationaal ondernemingsrecht Universiteit van
Amsterdam; hoogleraar Corporate Law, Governance
and Behaviour Vrije Universiteit Amsterdam.

Mevrouw J. (Jacobina) Brinkman
(voorzitter vanaf 24 maart 2023,
benoemd tot juni 2026)
Hoofdfunctie: Partner bij PwC
Nevenactiviteiten: Voorzitter Raad van Toezicht Women
Inc; lid Raad van Commissarissen en Audit Committee
Stadsherstel Amsterdam; lid Raad van Toezicht UWC.

De heer H.J. (Hendrik Jan) Roel
(lid en voorzitter Audit Committee,
benoemd tot november 2024)
Hoofdfunctie: CFO CitizenM
Nevenactiviteiten: Lid Board of Trustees en voorzitter
Audit Committee Hotelschool The Hague; voorzitter
Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur GS1 Nederland.

Mevrouw M. (Maurine) Alma
(lid, benoemd tot juni 2022)
Hoofdfunctie: Chief Marketing Officer bij Just Eat
Takeaway.com
Nevenactiviteiten: Lid raad van commissarissen
Coolblue B.V. (vanaf oktober 2021); lid Raad van Advies
Nimbus Ventures.

Mevrouw M. (Marian) Spier
(lid, benoemd tot augustus 2023)
Hoofdfunctie: CEO IAMarian
Nevenactiviteiten: Governance committee Van Doorne;
lid Adviescommissie Seed Capital; lid Raad van Bestuur
VandenEnde Foundation; lid Maatschappelijke
Adviesraad IND; lid Raad van Advies Museumzaken;
Medeoprichter FEM-START.

Mevrouw L. (Laurence) des Cars
(lid, benoemd tot februari 2027)
Hoofdfunctie: Directeur van het Musée du Louvre
Nevenactiviteiten: Lid Raad van Bestuur France
Muséums; voorzitter Wetenschappelijk comité France
Muséums; vicevoorzitter aankoopcommissie Louvre
Abu Dhabi; voorzitter Raad van Bestuur Louvre-Lens;
lid Raad van Bestuur École du Louvre; lid Raad van
Bestuur Chancellerie des Universités; lid Raad van
Bestuur Musée de l'Armée; lid Raad van Bestuur Cité
de la musique – Philharmonie de Paris; lid Raad van
Bestuur Musée des impressionnismes Giverny;
lid Raad van Bestuur stichting Musée Clemenceau;
lid Raad voor strategische koers Réunion des musées
nationaux – Grand Palais; lid aankoopcommissie Biblio-
thèque nationale de France; lid Wetenschappelijk
comité Festival de l'histoire de l'art; lid Wetenschappelijk
comité Cahiers de l'École du Louvre; voorzitter Bizot
Group

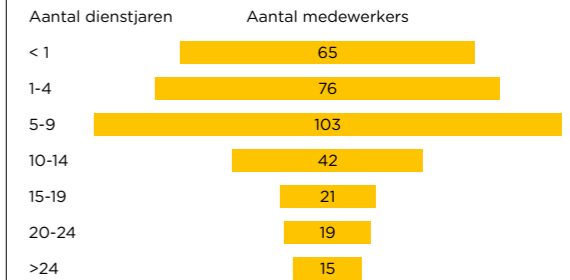
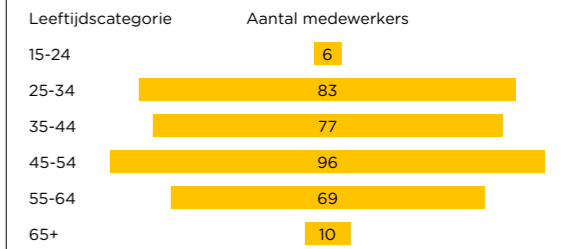
Vincent van Gogh Stichting

Mevrouw B.M. (Barbara) Vroom-Cramer
(voorzitter tot 28 juni 2022)
Mevrouw J. (Janne) Heling (voorzitter vanaf 28 juni
2022 en daarvoor penningmeester)
De heer V.W. (Willem) van Gogh (secretaris)
Mevrouw M.C. (Machteld) van Laer-Cramer
(penningmeester vanaf 28 juni 2022)
Mevrouw C.A.M.E. (Christianne) Matthijssen
(bestuurslid)

II. Personeel

Overzicht van de personele samenstelling
van Stichting Van Gogh Museum per 31-12-2022

Aantal fte	292
Aantal medewerkers	341
Fulltime medewerkers	48%
Parttime medewerkers	52%

III. Aanwinsten

Aankopen

Emile Bernard (1868-1941), *Portret van een jonge vrouw*, 1887, olieverf op doek, 41 cm × 32,2 cm, gesigneerd en gedateerd: Emile Bernard 1887. Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij en het Fonds Mr. Cornelis Roozen), s0551S2022

Berthe Morisot (1841-1895), *Julie Manet op het balkon*, 1884, pastelkrijt op grijsblauw vergépapier, 57,8 × 44,6 cm. Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij), d1221S2022

Paul Signac (1844-1926), *Les Andelys*, 1895, lithografie in zeven kleuren op crèmekleurig velijnpapier, 40,6 × 53 cm (blad), 33,2 × 47,5 cm (afbeelding), Van Gogh Museum, Amsterdam, p3060S2022

Ker-Xavier Roussel (1867-1944), Proefdruk voor *Vrouwen op het platteland (Femmes dans la campagne)* uit de prentenserie *Paysages*, c. 1897-1900, kleurenlithografie op papier, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3066S2022

Maurice Denis (1870-1943), Proefdruk voor *Maria Magdalena (Twee hoofden) (Madeleine (Deux têtes))* uit het prentenalbum *L'Estampe originale (Album I)*, 1893, kleurenlithografie op papier, 52 × 37,5 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3064S2022

Maurice Denis (1870-1943), Proefdruk voor *Maria Magdalena (Twee hoofden) (Madeleine (Deux têtes))* uit het prentenalbum *L'Estampe originale (Album I)*, 1893, kleurenlithografie op papier, 53 × 37,8 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3065S2022

Théophile-Alexandre Steinlen (1859-1923), *De fietsers (Les cyclistes)*, 1889, lithografie op papier, 51,4 × 79,1 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3061S2022

Félix Vallotton (1865-1925), *De windvlaag (Le coup de vent)*, 1894, houtsnede op papier, 24,5 × 31,5 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3062S2022

Pierre Puvis de Chavannes (1824-1898), *Portret van Eugène Benon*, 1882, olieverf op doek, 60,6 × 54,5 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de VriendenLoterij), s0552S2022.

Onbekend, Bundeling tentoonstellingscatalogi van theater en tentoonstellingsruimte La Bodinière tussen 1894-1895 met krantenknipsels en recensies, c. 1894-1895, lijncliché en boekdruk op papier in een band, 19,1 × 14,2 cm, Van Gogh Museum, p3063S2022

Henri Charles Guérard (1846-1897), Honoré Daumier: *Il faut être de son temps*, 1879, drogenaald, aquatint en roulette, gedrukt in twee kleuren op vergépapier, 45,6 × 36,3 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3068S2022

Félix Bracquemond (1833-1914), *De Visser*, geëtste koperplaat, 15,2 × 24 cm, verpakt in papier met een afdruk van de plaat (ets), p3069S2022, Van Gogh Museum, Amsterdam, v0403S2022

Schenkeningen

Hendrik Willem Mesdag (1831-1915), Notitieboek van Hendrik Willem Mesdag, c. 1869-1870, potlood op papier gebonden in een band, 11,5 × 8 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (schenking Familie Visser 't Hooft), d1222S2022

Barbara Elisabeth van Houten (1862-1950), *Proefdruk voor Stilleven met magnolia's*, c. 1877-1950, ets op papier, 70 × 50 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (schenking Annemarie Bergmans en Jaap Brouwer), p3067S2022.

IV. Tentoonstellingen en presentaties

Van Gogh Museum

Tentoonstellingen

De aardappeleters: misser of meesterwerk?
08-10-2021 - 13-02-2022
(gesloten van 19-12-2021 - 25-01-2022)

Van Gogh en de olijfgaarden
11-03-2022 - 12-06-2022

Kleur als Taal
20-05-2022 - 04-09-2022

Golden Boy Gustav Klimt. Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse...
07-10-2022 - 08-01-2023

Presentaties

Maurice Denis: Amour
11-02-2022 - 03-07-2022

Zielsverwanten: Andries Bonger en Odilon Redon
25-03-2022 - 03-07-2022

Why so serious?
25-05-2022 - 11-09-2022

De Gasfabriek: Van Eeden & Van Gogh
16-09-2022 - 11-12-2022

De Mesdag Collectie

Presentaties

Een levende collectie
25-06-2021 - 13-02-2022

Haagse kunstenaarsvrienden
18-02-2022 - 19-06-2022

In de ban van de natuur. Tekeningen van Rousseau en Daubigny
01-07-2022 - 13-11-2022

De Haagse Gasfabriek: Van Eeden & Van Gogh
16-12-2022 - 12-03-2023

V. Onderzoeksprojecten

Authenticiteitsonderzoek

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Bregje Gerritse, Nienke Bakker, Marije Vellekoop, Monique Hageman, Hannie Diependaal, Oda van Maanen, Kathrin Pilz, Saskia van Oudheusden
Extern: Muriel Geldof (RCE)

Onderzoeksproject naar de doeken van Van Gogh: *Thread count project*

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Kathrin Pilz, Bregje Gerritse
Extern: Don Johnson (Rice University, Houston), William Sethares (University of Wisconsin)

Onderzoek t.b.v. bestandscatalogus *Vincent van Gogh – Schilderijen 3: Arles, Saint-Rémy en Auvers*

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Nienke Bakker, Bregje Gerritse, Monique Hageman, Hannie Diependaal, Oda van Maanen, Kathrin Pilz, Saskia van Oudheusden
Extern: Muriel Geldof (RCE)
Begeleider: Marije Vellekoop

Onderzoek t.b.v. bestandscatalogus *Tijdgenoten (schilderijen en tekeningen)*

Joost van der Hoeven, Maite van Dijk, Nina Reed, Lisa Smit, Fleur Roos Rosa de Carvalho, Renske Suijver, Sara Tas
Begeleider: Joost van der Hoeven

Onderzoek t.b.v. Emile Bernard - Schildertechniek [1885-1904]

René Boitelle

Promotieonderzoek *Biografie V.W. van Gogh*

Roelie Zwikker
Begeleider: Marije Vellekoop
Promotoren: prof. dr. Hans Renders en dr. Peter de Ruiter (Biografie Instituut, Rijksuniversiteit Groningen)

Promotieonderzoek *The Reception of Vincent van Gogh in Paris 1886-1914: Art Dealers, Collectors, Critics and Contemporary Artists*, University of Amsterdam – ASH Bregje Gerritse

Promotoren: dr. Rachel Esner (Universiteit van Amsterdam), prof. dr. J. Louis van Tilborgh (Universiteit van Amsterdam/Van Gogh Museum) en prof. dr. Gregor M. Langfeld (Open Universiteit/ Universiteit van Amsterdam).

Onderzoek *Van proef tot perfectie: het reconstrueren van de samenwerking tussen kunstenaar en lithograaf voor de prentenseries van de vier Nabis-kunstenaars uitgegeven door Vollard (1896-1900)*

Fleur Roos Rosa de Carvalho
Financieel gesteund door The Paper Project van The Getty Foundation en IFPDA Foundation
Begeleider: Marije Vellekoop

Bijdrage aan onderzoeksproject *Sans Adieu: Andries Bonger – Odilon Redon, correspondance 1894-1916*

Fleur Roos Rosa de Carvalho
Extern: Dario Gamboni (University of Geneva), et al.

Onderzoek *Het belang van Dr Paul Gachet (1828-1909) voor Van Gogh en het Van Gogh Museum*

Sara Tas
Financieel gesteund door de Gerda Henkel Stiftung

Herkomstonderzoek collectie *Tijdgenoten*

Julia Krikke, Sophia Thomassen
Begeleider: Sophia Thomassen/Marije Vellekoop

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Van Gogh in Auvers-sur-Oise. Zijn laatste maanden*, Nienke Bakker, Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Bregje Gerritse, Sara Tas
Extern: Emmanuel Coquery (Musée d'Orsay), Wouter van der Veen (Institut Van Gogh, Auvers-sur-Oise)

Onderzoek t.b.v. tentoonstelling en publicatie *Van Goghs olijfgaarden*

Nienke Bakker, Kathrin Pilz, Teio Meedendorp, Louis van Tilborgh
Extern: Nicole R. Myers (Dallas Museum of Art), Muriel Geldof (RCE)

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Van Gogh en de avant-garde. Aan de Seine*

Bregje Gerritse, Joost van der Hoeven, Teio Meedendorp
Extern: Jacquelyn N. Coutré (The Art Institute of Chicago), Jena K. Carvana (The Art Institute of Chicago), Charlotte Hellman (Les Archives Paul Signac), François Lespinasse, Richard Thomson (University of Edinburgh)

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Matthew Wong/Vincent Van Gogh*

Joost van der Hoeven
Extern: Richard Shiff (University of Texas, Austin), John Yau (freelance dichter, kunstcriticus en curator), Sofia Silva (kunstcriticus en kunstenaar)

Onderzoek t.b.v. tentoonstelling en publicatie *De familiecollectie: de nalatenschap van Theo en Vincent*

Lisa Smit, Hans Luijten, Fleur Roos Rosa de Carvalho, Anita Vriend en Roelie Zwikker

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Klimt. Geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse*

Edwin Becker, Lisa Smit, Renske Suijver
Extern: Markus Fellingner, Stephanie Auer (Belvedere, Wenen), Marian Bisanz-Prakken

Onderzoek t.b.v. wetenschappelijke publicatie *Van Gogh Museum Studies 2: Van Goghs ziekte*

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp en externe onderzoekers (on hold)
Begeleider: Marije Vellekoop

Onderzoek t.b.v. wetenschappelijke publicatie *Van Gogh Museum Studies 3: Gauguin en Laval op Martinique*

Maite van Dijk, Joost van der Hoeven, René Boitelle en externe onderzoekers (on hold)
Begeleider: Marije Vellekoop

Onderzoek naar afwerklagen en polychromie van reliëf *Danse bretonne* (G. Lacombe, v401S2021), haardscherm *Bretonse vrouwen* (E. Bernard, v109N1996) en *Gedecoreerde spiegellijst* (E. Bernard, v114N1996)
R. Boitelle
Extern: J.P. Folkers en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

VGM Archives- onderzoek en publicatie van brieven in de collectie
Hans Luijten
Begeleider: Marije Vellekoop

Inhoudelijke update Brievensite
Nienke Bakker, Hans Luijten
Extern: Huygens ING

VI. Educatieve activiteiten

Onderwijs

Bij de online lesmaterialen op het Onderwijsplatform *Van Gogh op school* (i.s.m. LessonUp) – *Leer Vincent kennen* hebben 574 docenten 7.483 lessen gegeven. Circa 174.000 leerlingen zijn hiermee bereikt.

In totaal bezochten 25.683 leerlingen via een onderwijsprogramma ons museum.

I.s.m. ASML is nieuw lesmateriaal (inclusief video's) ontwikkeld over kunst en techniek dat wordt aangeboden via *Van Gogh op school*. Op 1 en 2 oktober waren speciale activiteiten tijdens het Weekend van de Wetenschap.

Met het *Van Gogh gaat naar school*-programma zijn 361 gastlessen gegeven op scholen rond Amsterdam. Ook werd een workshop ontwikkeld voor ons vo-programma waarmee zes klassen werden bereikt.

18 oktober deelnemer aan de Canon van de Nederland, waar het VGM nu eigen pagina heeft op de bijbehorende website. Deze website werd bezocht door circa 3.550 bezoekers (voornamelijk docenten).

Families

Familiedagen in de schoolvakanties met rondleidingen, kinderworkshops, tekenkarren, voorleesexpress en XL kleurplaten. Er is een nieuwe kleur- en leeshoek met filmpjes (Storyzoo).

Nieuw waren yoga-lessen voor families, waar 163 mensen aan deelnamen.

Jongeren en mentale gezondheid

Heart for Art: i.s.m. DHL is een nieuw internationaal educatief programma ontwikkeld voor kinderen voor wie kunstonderwijs niet altijd toegankelijk is (lancering april).

Nieuw programma *Open up with Vincent*, met yoga- en mindfulness-sessies, workshops en lesmateriaal voor het basis- en voortgezet onderwijs (lancering 16 maart). Op 10 oktober zijn in het kader van World Mental Day drie Mindful kunst-sessies georganiseerd. Daarnaast zijn er drie meditatievideo's ontwikkeld.

In november deed het VGM mee aan activiteiten in het kader van de Health Week in Amsterdam en verzorgde een workshop voor ICOM-CECA over kunst en mentale gezondheid.

Jongvolwassenen en Van Gogh verbindt

Online talk 'I AM ME' door de Beeldbrekers op 28 januari met 1.469 views.

Serie *Vincent op Vrijdag* (maart, mei, juni en juli, oktober, december).

Museumnacht (5 november) met programma-onderdelen van de Beeldbrekers. 7.200 bezoekers.

Bij de presentatie *Kleur als Taal* is door de Beeldbrekers een leporello-workshop ontwikkeld, en hun verhaal is gedeeld in de audiotour.

De Beeldbrekers hebben de presentatie *Why so serious?* gemaakt (mei-september).

Outreach-programma *Vincent goes North* i.s.m. stichting Netwerk Amsterdamse helden, een serie workshops gericht op fotografie en spoken word. Bijbehorende tentoonstellingen in Amsterdam Noord en op 9 december in het VGM (*Vincent op Vrijdag*). 15 jongeren hebben hier aan meegedaan.

Samenwerking met de Patta Academy, waarin 25 jongeren workshops volgen over creatief ondernemerschap. Op 15 oktober gaven de Beeldbrekers een rondleiding door het VGM en deden ze mee aan een schilderworkshop.

Ouderen

Voortzetting deelname *Digitale scheurkalender* (project van het Kröller-Müller Museum) voor ouderen en hun verzorgenden.

Voortzetting deelname *Topstukken on tour*-project, waarbij replica's uit de collecties van deelnemende musea in verzorgingshuizen waren te zien.

De Museum Plus Bus is 22 keer naar het VGM gekomen.

Tweemaal bijdrage geleverd voor het magazine *Totzo!*, een uitgave van de Museum Plus Bus. Het magazine werd bij 40.000 ouderen bezorgd.

8 ontvangsten in het kader van *Van Gogh Ontmoet: museumbezoek met activiteiten en extra begeleiding (70+)* (welkom, lezing en rondleiding en 3 keer workshop i.p.v. rondleiding).

Hyundai x Van Gogh Museum hebben voor derde keer een Connection Day voor ouderen georganiseerd.

Toegankelijkheid

6 rondleidingen in gebaren door de vaste collectie en tijdelijke tentoonstellingen.

1 presentatie over toegankelijkheid aan 4e jaars-studenten van opleiding Toerisme.

9 keer het programma *Van Gogh op gevoel* georganiseerd, waaronder een voor een schoolgroep met blinde en slechtziende kinderen.

VII. Museumpublicaties

Tentoonstellingscatalogi

Van Gogh en de olijfgaarden

Nienke Bakker, Louis van Tilborgh en Teio Meedendorp

Uitgever: Van Gogh Museum

Boekhandelseditie: TIJDSBEELD uitgeverij

Distributie: Rubinstein

Vormgeving: Janpieter Chielens

Taal: Nederlands

Kleur als Taal / Colour as Language

Sara Tas, met een bijdrage van Simone Fattal

Uitgever: Van Gogh Museum

Boekhandelseditie: TIJDSBEELD uitgeverij

Distributie: Rubinstein

Vormgeving: Julian Kleyn, Studio Berry Slok

Taal: Nederlands / Engels (gecombineerde editie)

Klimt. Geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse

Edwin Becker, Markus Fellingner, Lisa Smit,

Renske Suijver (red.), met essays van Stephanie Auer

en Marian Bisanz-Prakken

Uitgever: Van Gogh Museum i.s.m. Belvedere

Boekhandelseditie: TIJDSBEELD uitgeverij

Uitgever Duitse en Engelse boekhandelsedities:

Hirmer Verlag

Distributie: TIJDSBEELD uitgeverij/Rubinstein

Vormgeving: Joseph Plateau (Rolf Toxopeus)

Taaledities: Nederlands, Engels, Duits

Educatieve en wetenschappelijke publicaties

Odilon Redon and Andries Bonger 36 works

from the Van Gogh Museum collection

(als e-pdf online verschenen)

Fleur Roos Rosa de Carvalho

Uitgever: Van Gogh Museum

Vormgeving: Marjo Starink

Taal: Engels

De Vincent van Gogh Atlas - Junior editie

Nienke Denekamp en René van Blerk,

met tekeningen van Geert Gratama

Uitgever: Rubinstein i.s.m. Van Gogh Museum

Vormgeving: Yolanda Huntelaar

Taaledities: Nederlands en Engels

Vertalingen

Jo van Gogh-Bonger - The Woman Who

Made Vincent Famous

Hans Luijten

Uitgever: Bloomsbury

Uitgever *Alles voor Vincent: Het leven van Jo Bonger:*

Prometheus

Herdruk

La vie selon Vincent. 150 citations inspirantes

Samengesteld door Nienke Bakker en Ann Blokland

Uitgever: Van Gogh Museum

Taal: Frans

Wie Vincent das Leben sah. 150 inspirierende Zitate

Samengesteld door Nienke Bakker en Ann Blokland

Uitgever: Van Gogh Museum

Taal: Duits

Oog in oog (museumgids)

Uitgever: Van Gogh Museum

Taaledities: Nederlands, Engels, Duits, Frans, Italiaans,

Portugees, Spaans, Russisch, Japans, Chinees

Van Gogh Schilder

Uitgever: Van Gogh Museum

Van Gogh Tekenaar

Uitgever: Van Gogh Museum

Herdruk

Focus-serie

Uitgever: Van Gogh Museum

Vincent van Gogh en Rembrandt

Taaledities: Nederlands, Engels, Frans

Vincent van Gogh and Japan

Taaledities: Engels, Frans

Vincent van Gogh and the Sunflowers

Taaledities: Engels, Frans

Vincent van Gogh and Impressionism

Taaleditie: Engels

Vincent van Gogh en zijn brieven

Taaledities: Nederlands, Engels, Frans

Vincent van Gogh et Paris

Taaleditie: Frans

VIII. Behandelde werken

Schilderijen

Van Gogh Museum

Emile Bernard, *Vissende voddeman*, c. 1885-1886, olieverf op doek, 39 × 51,5 cm, s0367V1994 [conservering door R. Boitelle]

Emile Bernard, *Twee Bretonse vrouwen in een wei*, 1886, olieverf op paneel, 61,9 × 83,3 cm, s0437M1992 [retoucheren door R. Boitelle]

Leo Gestel, *Herfstdag*, 1909, olieverf op doek, 50 × 65 cm, s0528N2012 [restauratie door R. Boitelle]

Vincent van Gogh, *Kop van een vrouw*, november 1884-januari 1885, olieverf op doek, 42 × 33 cm, s0072V1962 [conservering door S. van Oudheusden]

Vincent van Gogh, *Landschap bij avondschemering*, juni 1890, olieverf op doek, 50 × 100,5 cm, s0107V1962 [restauratie door H. Diependaal]

Vincent van Gogh, *Mand met aardappels*, september 1885, olieverf op doek, 50,8 × 66 cm, s0152V1962 [conservering door S. Dubbeldam]

Vincent van Gogh, *Mand met aardappels*, september 1885, olieverf op doek, 45 × 60,5 cm, s0153V1962 [conservering door S. van Oudheusden]

Vincent van Gogh, *Manden met aardappels*, september 1885, olieverf op doek, 65 × 78,5 cm, s0154V1962 [conservering door S. Dubbeldam]

Vincent van Gogh, *Siernetel*, juni-juli 1886, olieverf op doek, 42,1 × 21,9 cm, s0185V1962 [conservering door S. van Oudheusden]

Vincent van Gogh, *Portret van Camille Roulin*, 1888, olieverf op doek, 40,5 × 32,5 cm, s0166V1962 [restauratie door K. Pilz]

Hendrik Willem Mesdag, *Hollands strandgezicht*, c. 1878-1880, olieverf op doek, 60 × 140 cm, s0543S2018 [restauratie door E. Smeenk-Metz]

Paul Signac, *Spoorwegknooppunt bij Bois-Colombes*, 1885-1886, olieverf op doek, 46,5 × 65,5 cm, s0381M1986 [verbeteren retouches door R. Boitelle]

Louis Valtat, *Rossige kust bij Anthéor*, c. 1903, olieverf op doek, 81,5 × 99,2 cm, s0447V1994 [restauratie door S. Dubbeldam]

De Mesdag Collectie

Hendrik Willem Mesdag, *Zomeravond in Scheveningen*, c. 1890-1895, olieverf op doek, 151,5 × 220,5 cm, hwm0224 [restauratie door E. Smeenk-Metz]

Hendrik Willem Mesdag, *Avond*, c. 1846-1886, olieverf op doek, 69 × 89 cm, hwm0229 [restauratie door E. Smeenk-Metz]

Hendrik Willem Mesdag, *Pinken op zee*, c. 1846-1915, olieverf op doek, 78,3 × 48 cm, hwm0233A [verwijderen oppervlaktevuil, opnieuw vernissen, vullen en retoucheren door R. Boitelle]

Sientje Mesdag-van Houten, *Hut bij Hattem*, olieverf op doek, 1876-1892, 48,5 × 78,5 cm, hwm0234 [conservering door H. Diependaal]

Sientje Mesdag-van Houten, *Stilleven met appels*, 1870-1905, olieverf op paneel, 19,6 × 25 cm, hwm0235 [verwijderen oppervlaktevuil, opnieuw vernissen, retoucheren door R. Boitelle]

Sientje Mesdag-van Houten, *Portret van Kolonel de Campo*, 1887, olieverf op doek, 51,5 × 40,5 cm, hwm0240 [conservering door O.V. van Maanen]

Sientje Mesdag-van Houten, *Portret van J. Tonkes*, 1887, olieverf op paneel, 50,8 × 39,8 cm, hwm0241 [conservering door S. van Oudheusden]

Sientje Mesdag-van Houten, *Stilleven met vaas met krokussen*, 1870-1905, olieverf op paneel, 24,9 × 15,5 cm, hwm0250 [verwijderen oppervlaktevuil, opnieuw vernissen, retoucheren door R. Boitelle]

Sientje Mesdag-van Houten, *Stilleven met vaas en tulpen*, 1870-1905, olieverf op paneel 25,1 × 15,5 cm, hwm0251 [verwijderen oppervlaktevuil, retoucheren door R. Boitelle]

Sientje Mesdag-van Houten, *Bosgezicht*, 1870-1907, olieverf op doek, 117 × 101 cm, hwm0251B [verwijderen oppervlaktevuil, afstoffen achterzijde, spieën zekeren, afduunen overschilderingen, opnieuw vernissen, retoucheren door R. Boitelle]

Sientje Mesdag-van Houten, *Bronzen pot*, bord en schaal, 1887, olieverf op doek, 103 × 89,5 cm, hwm0251C [verwijderen oppervlaktevuil, afstoffen achterzijde, opnieuw vernissen, vullen, retoucheren door R. Boitelle]

Sientje Mesdag-van Houten, *Bosgezicht*, c. 1870-1909, olieverf op doek, 110 × 80,5 cm, s0210 [verwijderen oppervlaktevuil, afstoffen achterzijde, spieën zekeren door K. Pilz]

Werken op papier

Van Gogh Museum

ATR7131, p0875N1996, p2697S2012, d1221S2022, TT02959, p2618S2011, p2698S2011, p2699S2011, p2700S2011, p2736S2011, p2737S2011, p2739S2011, p2786S2011, p2787S2011, p2788S2011, p0885N1996, p2481S2006, p2473S2005, t0151V1962, d1130S2006, p0047V1962, p0048V1962, p0844S1995, p0929S1998, p0940S1998, p1661V2000, p1662V2000, p1969S2001, p2542S2010, p0840S1995, p0935S1998, p0937S1998, p0939S1998, p2805S2017, d1220S2021, p0002V1962, p3017S2019, p3018S2019, p3019S2019, BVG 12874, n0321V1962, d0753V1966, p3063S2022, b4550-3V1986, b4789V1962, n0078V1962, p3068S2022 [conservering en restauratie door N. Lingbeek]

Lijsten

Van Gogh Museum

Emile Bernard, *Portret van een jonge vrouw*, 1887, olieverf op doek, 41 × 32,2 cm, s0551S2022 [restauratie door R. Boitelle]

Vincent van Gogh, *De witte boomgaard*, april 1888, olieverf op doek, 60 × 81 cm, s0024V1962 [nieuwe lijst door Werner Murrer Rahmen]

Vincent van Gogh, *De roze perzikboom*, april-mei 1888, olieverf op doek, 80,9 × 60,2 cm, s0025V1962 [nieuwe lijst door Werner Murrer Rahmen]

Vincent van Gogh, *De roze boomgaard*, begin april 1888, olieverf op doek, 65 × 81 cm, s0026V1962 [nieuwe lijst door Werner Murrer Rahmen]

Vincent van Gogh, *Portret van Camille Roulin*, november-december 1888, olieverf op doek, 40,5 × 32,5 cm, s0166V1962 [nieuwe lijst door Werner Murrer Rahmen]

Joseph Jacob Isaacson, *Boaz en de Iosser*, na 1905, olieverf op doek, 112,5 × 182,5 cm, s0361M1972 [restauratie door J.P. Folkers]

Hendrik Willem Mesdag, *Portret van Jozef Israëls*, 1872, olieverf op doek, 60 × 51 cm, s0499S1999, [restauratie door A. van Lelyveld]

Emile Schuffenecker, *Landschap met tekenaar*, 1888, olieverf op doek, 76,5 × 90 cm, s0379M1986 [retoucheren door R. Boitelle]

Johan Cohen-Gosschalk, *Portret van Vincent Willem van Gogh*, 1910-1912, olieverf op paneel, 39 × 50 cm, s0371V1994 [nieuwe lijst door Sainthill Lijsten]

De Mesdag Collectie

hwm0229, hwm0233A, hwm0234, hwm0235, hwm0240, hwm0250, hwm0251 [restauratie R. Velsink] hwm0244 [restauratie A. van Lelyveld] hwm0251C, hwm0251B [nieuwe lijsten door Sainthill Lijsten]

IX. Bruikleenoverzicht uitgaand

In 2022 werden 48 objecten uitgeleend aan 15 instellingen. Het ging daarbij om: 33 schilderijen, 3 tekeningen, 9 prenten, 1 brief en 2 voorwerpen.

Dallas Museum of Art, Dallas

Van Gogh and the Olive Groves

17-10-2021 t/m 06-02-2022

b0866V1962, d0225V1962, s0044V1962, s0045V1962, s0049V1962, s0148V1962

Cleveland Museum of Art, Cleveland

Private Lives: Home and Family in the Art of the Nabis, 1890-1900 (Pierre Bonnard, Edouard Vuillard, Maurice Denis, Félix Vallotton)

24-10-2021 t/m 23-01-2022

p1287V2000, p1305V2000, p1500V2000, p1501V2000, p2821S2017

Fondation Vincent van Gogh Arles, Arles

Souffler de son souffle

27-11-2021 t/m 01-05-2022

s0189V1962

Fukuoka Art Museum, Fukuoka

Collecting Van Gogh: Helene Kröller-Müller's

Passion for Vincent's Art

2021-12-23 t/m 2022-02-13

s0015V1962, s0032V1962, s0117V1962, s0140V1962

The Courtauld Institute of Art, Londen

Van Gogh's Self-Portraits

2022-02-03 t/m 2022-05-08

d0432V1962, s0016V1962, s0022V1962, s0065V1962, s0162V1962, s0164V1962

Munch Museum, Oslo

I villskapens øye

2022-02-12 t/m 2022-05-08

p0875N1996, s0041V1962

Nagoya City Art Museum, Nagoya

Collecting Van Gogh: Helene Kröller-Müller's

Passion for Vincent's Art

2022-02-23 t/m 2022-04-10

s0015V1962, s0032V1962, s0117V1962, s0140V1962

Santa Barbara Museum of Art, Santa Barbara

Through Vincent's Eyes: Van Gogh and His Sources

2022-02-27 t/m 2022-05-22

d1130S2006, p0477V1962, s0158V1962, t0123V1962, t0151V1962

Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme, Parijs

Marcel Proust: Du côté de la mère

2022-04-13 t/m 2022-08-28

s0508S2003

Hermitage Amsterdam, Amsterdam

Dutch Heritage Amsterdam

2022-05-17 t/m 2022-06-26

S0032V1962

Fondation Vincent van Gogh Arles, Arles

Nicole Eisenman et les modernes:

Têtes, baisers, batailles

2022-05-21 t/m 2022-10-23

s0113V1962

Minneapolis Institute of Art, Minneapolis

Tegenbruikleen Olijfgaarden

2022-06-25 t/m 2022-09-18

s0044V1962, s0045V1962, s0049V1962, s0148V1962

Vincent van GoghHuis, Zundert

Dichter bij Vincent - Voorwerpen in Van Goghs werk

2022-07-30 t/m 2022-10-30

v0039V1978, v0040V1978

Detroit Institute of Arts, Detroit

Van Gogh in America

2022-10-02 t/m 2023-01-22

s0001V1962, s0028V1962, s0029V1962, s0096V1962, s0120V1962

Musée d'Arts de Nantes, Nantes

Le voyage en train

2022-10-21 t/m 2023-02-05

s0381M1986

X. Langdurige bruiklenen van het Van Gogh Museum aan andere musea

Fondation Vincent van Gogh Arles, Arles

Nature Human – Human Nature

01-11-2022 t/m 31-10-2023

Vincent van Gogh, *Bomen*, s0078V1962

Kunstmuseum, Den Haag

Carel Adolph Lion Cachet, *Ezel*, v0097M1994

Groninger Museum, Groningen

Herman Collenius, *Vanitas*, hwm059A

Joods Historisch Museum, Amsterdam

Meijer de Haan, *Portret van een man met ringbaard*,

s0315V1994

Joseph Jacob Isaacson, *Boaz en de lossen*, s0361M1972

Museum De Lakenhal, Leiden

15-06-2019 t/m 15-06-2024

Floris Verster, *Papavers*, s0413M1990

Jan Vijlbrief, *Open plek in het bos*, s0429M1992

Het Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch

Vaste presentatie Het Noordbrabants Museum

2021-2022

15-03-2021 t/m 01-09-2022

Vincent van Gogh, *Vogelnesten*, s0001V1962

Vincent van Gogh, *Vrouw met falie*, s0058V1962

Vaste presentatie Het Noordbrabants Museum

2022-2024

01-09-2022 t/m 01-09-2024

Vincent van Gogh, *Kop van een vrouw*, s0072V1962

Vincent van Gogh, *Mand met aardappels*, s0152V1962

Rijkmuseum Twenthe, Enschede

Theodor Poeckh, *Portret van een vrouw*, s0433M1992

Vrije Universiteit, Amsterdam

Kurt Laurenz Metzler, affichebord en twee sculpturen,

v014M1975

XI. Langdurige bruiklenen aan het Van Gogh Museum

Denver Art Museum, Denver

Gustave Doré, *Echtpaar en twee kinderen*

slappend op een brug in Londen, d0376B2013

Musée d'Orsay, Parijs

Palet & 4 tubes van Vincent van Gogh, v0387B2013

Natuurmuseum Brabant

Konijn (*Oryctolagus cuniculus*), v0576B2019

Nelly Agassi, Courtesy of the artist and Dvir Gallery

Nelly Agassi, *Sea you*, v0585B2020

Particuliere collecties

Kunstenaar onbekend, *Bomen en struiken*

in de tuin van de inrichting, d0378B2014

Kees van Dongen, *Mina Tandja*, s0293B2011

Henri Fantin-Latour, *Mand met druiven*

en een appel, s0016B1990

Vincent van Gogh, brief van Vincent van Gogh

aan H.G. Tersteeg, b0265B2003

Vincent van Gogh, *Zonsondergang*

bij Montmajour, s0529B2017

Edvard Munch, *Vruchtbaarheid*, s0519B2016

Odilon Redon, *La Nébuleuse*, d0132B1994

Odilon Redon, *Perzik*, s0586B2022

Erik Wensma, *Ezel*, v0264B2003

Remonstrantse Gemeente te Leiden

Jacob en Pieter Keur, *De gansche H. Schrifture* [...]

(Bijbel van Theodorus van Gogh), b0100B1989

Rijksmuseum Amsterdam, Amsterdam

Auguste Boulard, *De maaltijd*, s0075B1991

Gustave Courbet, *Stilleven met appels*, s0079B1991

Charles-François Daubigny, *Oktober*, s0183B1999

Honoré Daumier, *De voorlezing*, s0084B1991

Eugène Delacroix, *Christus in Gethsemané*, s0086B1991

Jules Dupré, *Brede weg*, s0008B1986

Henri Fantin-Latour, *Bloemen uit Normandië*,

s0089B1991

Jean-François Millet, *De waterdraagster*, s0093B1991

Théodule Ribot, *De naaister*, s0096B1991

Stedelijk Museum Amsterdam, Amsterdam

August Allebé, *Museumbezoek*, s0200B1999

Jean-Baptiste-Camille Corot, *Jonge vrouw*

met een mandoline, s0140B1996

Edgar Degas, *De tobbe*, v0148B1996

Matthijs Maris, *Ramskop*, s0143B1996

Anton Mauve, *Houthakkers*, s0138B1996

Pierre-Auguste Renoir, *Het Paris oordeel*, v0149B1996

Auguste Rodin, *Buste van Madame Fenaille*, v0151B1996

Théodore Rousseau, *Het bos van Fontainebleau*,

s0144B1996

Triton Collection Foundation

Maurice Denis, *De mystieke druivenoogst*

(*La vendange mystique*), s0578B2019

Paul Sérusier, *De appeloogst*, s0520B2016

Edouard Vuillard, *Vrouwen in de tuin of Hooglied*

(*Femmes au jardin of Le cantique des cantiques*),

s0577B2019

Universiteitsmuseum Utrecht, Utrecht

Schaaltje met bergkrijt, v0523B2014

Schaaltje met twee tabletten inkt, v0524B2014

Zeeuws Museum, Middelburg

Anthon van Rappard, *Tegelschilders*, s0379B2014

XII. Nevenactiviteiten

Nevenactiviteiten directie

Naam	Nevenactiviteit
Emilie Gordenker	Vice-voorzitter Stichting Fulbright Commission the Netherlands Lid Raad van Advies, Nexus Instituut Lid Raadscommissie Digitalisering in de Culturele Sector, Raad voor Cultuur (tot september 2022) Lid Raad van Adviseurs, Vereniging Rembrandt (sinds mei 2022) Lid Haagsche Schouw Lid Bizot Group Comité van aanbeveling, Kees van Dongen-tentoonstelling, Singer Laren
Rob Groot	Lid van de Adviesraad Hospitainer BV

Nevenactiviteiten medewerkers

Naam	Nevenactiviteit
Edwin Becker	Voorzitter van de Becker Stichting, Roermond Lid van de Steering Committee van de IEO (International Exhibition Organizers) Medecurator expositie <i>Mystiek</i> , Limburgs Museum, Venlo Voorzitter Wetenschappelijke Raad, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel Lid van de Adviesraad Museum Kaap Skil, Texel Jurylid Tim Killiam Prijs Jurylid <i>Painting of the Year</i>
Lisette van den Berg	Commissielid Adviescommissie Herdenkingsmonument Haags Slavernijverleden Zelfstandig erfgoedadviseur kolonialisme en diversiteit & inclusie Ambassadeur Centrum voor Beeldende Kunst Zuidoost
René Boitelle	Lid Begeleidingscommissie Restauratie globe Van Langren, Stedelijk Museum Zutphen (subsidie Restauratiefonds Vereniging Rembrandt)
Geeta Bruin	Bestuurslid Commissie Schilderijen Koninklijk Oudheidkundig Genootschap
Hannie Diependaal	Zelfstandig restaurator schilderijen
Gundy van Dijk	Secretaris Museum Plus Bus Lid Raad van Toezicht Museum De Voorde, Zoetermeer Bestuurslid stichting Stil Verleden Secretaris Stichting De Muze van Abcoude Gastdocent en beoordelaar Reinwardt Academie Voorzitter Amsterdams Educatoren Overleg

Naam	Nevenactiviteit
Mariska Doesburg	Redacteur <i>COLLECT</i> (Kunst Antiek Design), <i>Archeologie Magazine</i> Rondleider (Vrije Academie, TEFAF, ArtZuid), communicatie (Roma Aeterna)
Peter Dusch	Raad van Toezicht van Schouwborg het Park, Hoorn
Bregje Gerritse	Promotieonderzoek: <i>The Reception of Vincent van Gogh in Paris 1888-1914: Art Dealers, Collectors, Critics and Contemporary Artists</i> , Universiteit van Amsterdam Bestuurslid Stichting SOUK
Willem van Gogh	Bestuurslid Stichting Für Elise, Nihon no Hanga Museum, Amsterdam Bestuurslid Stichting United Way The Netherlands
Alain van der Horst	Voorzitter Van Gogh Europe
Oda van Maanen	Lid Certificatiecommissie van de Advanced Professional Programme van de Master Conservering en Restauratie van Cultureel Erfgoed van de Universiteit van Amsterdam
Teio Meedendorp	Bestuurslid <i>Kunstlicht</i> , academic Journal for Visual Art, Visual Culture and Architecture
Saskia Meij	Interim projectmedewerker M2 Advocaten
Anniek Meinders	Lid Cultuurraad gemeente Hilversum Penningmeester Stichting Het Buiten
Yvonne Nassar	Voorzitter Platform Innovatie in Marketing (PIM) (tot 1 november 2022) Lid Visitatiecommissie Eye Filmmuseum
Marianne Nouwen	Bestuurslid SIMIN (Sectie Informatievoorziening Musea in Nederland) van de Museumvereniging
Saskia van Oudheusden	Lid Research group Conserving Wax-Resin Lined Paintings, Amsterdam (University of Amsterdam)
Martijn Pronk	Lid Digital Strategy Advisory Board, National Library of Israel Lid Advisory Board, We Are Museums Bestuurslid stichting Steunfonds Allard Pierson Museum
Fleur Roos Rosa de Carvalho	Adviseur van de directie Steendrukmuseum Valkenswaard Bestuurslid ESNA (European Society for Nineteenth-Century Art) Chercheuse invitée bij Institut national d'histoire de l'art, Parijs
Heleen Ruijg	Bestuurslid Van Rijn Cirkel Vereniging Rembrandt
Wite de Savornin Lohman	Bestuurslid Caius Cirkel Vereniging Rembrandt Bestuurslid VanLoon672, Museum van Loon
Emma Swaan	Bestuurslid sectie Development Museumvereniging
Louis van Tilborgh	Hoogleraar kunstgeschiedenis, gespecialiseerd in Vincent van Gogh, Universiteit van Amsterdam Redacteur <i>Simiolus: Netherlands Quarterly for the History of Art</i> Lid van Raad van Adviseurs, Vereniging Rembrandt
Ghyslaine Tromp	Externe beoordelaar Reinwardt Academie Freelance adviseur Diversiteit & Inclusie Lid klankbordgroep samen Inclusief - VSC (Sectororganisatie voor wetenschapsmuseum & Science Centres)

Naam	Nevenactiviteit
Marije Vellekoop	Bestuurslid Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis (OSK) Lid stuurgroep Van Gogh Worldwide
Amanda Vollenweider	Penningmeester Spaarnestad Photo Penningmeester ICOM NL
Laurine van de Wiel	Coördinator MOA (center for Marketing Insights, Onderzoek en Analytics) Circle
Mariëlla Zandvliet	Vrijwilliger Jeroen Pit Huis, zorginstelling in Amsterdam
Ilias Zian	Adviseur 750 jaar Amsterdam Bestuurslid Stichting Moving Arts Project, Amsterdam Penningmeester Stichting ArcheoHotspots Bestuurslid Stichting Storytelling Center Bestuurslid Stichting Artworlds Lid van de Kunst- en Cultuurcommissie Pride Amsterdam Programmamaker vanuit Zian Art and Culture

XIII. Publicaties medewerkers

Naam	Coauteurs	Titel	Uitgever / Tijdschrift
Nienke Bakker	Teio Meedendorp, Louis van Tilborgh	'Tussen hoop en lijden: Van Gogh in de inrichting'	In: <i>Van Gogh en de olijfgaarden</i> , Van Gogh Museum Amsterdam & Uitgeverij TIJDSBEELD 2022
Edwin Becker		'Georges de Feure' en 'Wilhelm List'	In: Peter Forster (red.), <i>Wasser im Jugendstil: Heilsbringer und Todesschlund</i> , tent.cat. Wiesbaden (Museum Wiesbaden) 2022
		'Behind the Mask: The Loss of Human Face'	Galerie Villepin, Hongkong, juni-oktober 2022
	Markus Fellinger, Lisa Smit, Renske Suijver (red.)	<i>Klimt. Geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse</i>	Van Gogh Museum Amsterdam, Belvedere Wenen & Uitgeverij TIJDSBEELD 2022
Julia Krikke	Chris Stolwijk	'Becoming the Most Popular Dutch Painter: Van Gogh in America c. 1910-50'	In: <i>Van Gogh in America</i> , red. Jill Shaw, Detroit (Detroit Institute of Arts), distributie Yale University Press, New Haven en Londen, pp. 27-55
Teio Meedendorp	Nienke Bakker, Louis van Tilborgh	'De olijfgaarden in Saint-Rémy-de-Provence'	In: <i>Van Gogh en de olijfgaarden</i> , Van Gogh Museum Amsterdam & Uitgeverij TIJDSBEELD 2022
		'Pollard Willow or Pollard Birch'	online publicatie 2022: www.vangoghmuseum.nl/ en/about/knowledge-and- research/pollard-willow-or- pollard-birch

Naam	Coauteurs	Titel	Uitgever / Tijdschrift
Kathrin Pilz	Magdalena Iwanicka, Patrizia Moretti, Brenda Doherty, Laura Cartechini, Muriel Geldof, Suzan de Groot, Costanza Miliani, Piotr Targowski	' <i>Congregation leaving the Reformed Church in Nuenen</i> by Vincent van Gogh: A combined multi-instrumental approach to analyse the painting's stratigraphy in support of varnish removal'	Springer / Heritage Science (2022) 10:167 doi.org/10.1186/s40494-022-00789-0
Lisa Smit	Edwin Becker, Markus Fellinger, Renske Suijver (red.)	<i>Klimt. Geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse</i>	Van Gogh Museum Amsterdam, Belvedere Wenen & Uitgeverij TIJDSBEELD 2022
Renske Suijver	Edwin Becker, Markus Fellinger, Lisa Smit (red.)	<i>Klimt. Geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse</i>	Van Gogh Museum Amsterdam, Belvedere Wenen & Uitgeverij TIJDSBEELD 2022
Sara Tas		<i>Etel Adnan - Vincent van Gogh: Kleur als Taal/ Colour as Language</i>	Van Gogh Museum Amsterdam & Uitgeverij TIJDSBEELD 2022
		'Kleur als Taal: Etel Adnan in het Van Gogh Museum'	In: <i>Kunstschrift</i> 66 (2022), nr. 3, pp 48-49
Louis van Tilborgh	Nienke Bakker, Teio Meedendorp	'De olijfbomen: Van Gogh op zoek naar een eeuwig, religieus gevoel'	In: <i>Van Gogh en de olijfgaarden</i> , Van Gogh Museum Amsterdam & Uitgeverij TIJDSBEELD 2022
		'Van Gogh, Gauguin and Rembrandt: On chairs, portraits and poetry'	In: <i>Simiolus. Netherlands quarterly for the history of art</i> , 43 (2021), nr. 4, pp. 331-352 (gepubliceerd in het voorjaar van 2022)
		'Een nieuwe ervaring'	<i>In gesprek. Wat kunst kan losmaken. Bundel opstellen ter gelegenheid van het afscheid van Fusien Bijl de Vroe</i> , samenstellers Hilbert Lootsma, Laurens Meerman en Gerdien Wuestman, Vereniging Rembrandt, Den Haag 2022, pp. 16-17

Naam	Coauteurs	Titel	Uitgever / Tijdschrift
Fleur Roos Rosa de Carvalho		<i>Odilon Redon and Andries Bonger: 36 works from the Van Gogh Museum collection</i> , Amsterdam 2022	In: coll.cat. Van Gogh Museum Amsterdam 2022, www.vangoghmuseum.nl/kunst-en-verhalen/kunst-bonger-collectie
		'L'intérieur qui est l'image de votre pensée': Odilon Redon chez Andries Bonger'	In: Dario Gamboni et al., ' <i>Sans Adieu: Andries Bonger - Odilon Redon Correspondance, 1894-1916</i> , dl.II, Parijs 2022, pp. 776-808
		'Orchestre de rue ou musique de chambre? La gravure nabi dans la société parisienne'	In: <i>La Belle Epoque de l'Art nouveau. Au temps de Bonnard et Mucha</i> , Lausanne (Musée d'art de Pully), 2022, pp. 56-79
		'Ambroise Vollard (1866-1939), Henri Marie Petiet (1894-1980) and Printmaking in France'	In: <i>Print Quarterly</i> XXXIX (september 2022), nr. 3, pp. 331-333
		'Dromen van kleur op koper'	In: <i>Bulletin van de Vereniging Rembrandt</i> , nr. 1, 2022, pp. 36-40
Roelie Zwikker	Joost van der Hoeven	'The Dutch Connection: The Role of Vincent Willem van Gogh and Helene Kröller-Müller in the Presentation of Van Gogh in America'	In: Jill Shaw (red.), <i>Van Gogh in America</i> , Detroit (Detroit Institute of Arts)/ distributie Yale University Press, New Haven en Londen, pp. 93-125

Colofon

Het Jaarverslag 2022 van het Van Gogh Museum is tot stand gekomen in samenwerking met de directie en de medewerkers van het museum. De redactie en coördinatie zijn verzorgd door de afdeling Publicaties van het Van Gogh Museum.

Tekst

Betty Klaasse

Vormgeving

Joseph Plateau, Amsterdam

Digitale print

Drukkerij RaddraaierSSP,
Amsterdam

Tekstcorrectie

Els Brinkman

© 2023 Van Gogh Museum,
Amsterdam

Van Gogh Museum

Museumplein 6
1071 DJ Amsterdam
www.vangoghmuseum.nl

De Mesdag Collectie

Laan van Meerdervoort 7-F
2517 AB Den Haag
www.demesdagcollectie.nl

Dankzij onze hoofdpartners kunnen we invulling geven aan onze missie om een divers publiek te inspireren met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

Beeldverantwoording

Omslag: Emile Bernard,
Portret van een jonge vrouw, 1887,
Van Gogh Museum, Amsterdam
(aankoop met steun van de
VriendenLoterij en het Mr. Cornelis
Roozen Fonds)

Citaatverantwoording

p. 31 en achterflap:
de citaten zijn afkomstig
uit Leo Jansen, Hans Luijten
en Nienke Bakker (red.),
Vincent van Gogh - De brieven.
De volledige, geïllustreerde en
geannoteerde uitgave, 6 dln.,
Amsterdam/Den Haag/Brussel
2009. Deze uitgave is gebaseerd op
de Engelstalige wetenschappelijke
webeditie: www.vangoghletters.org.

Fotoverantwoording

Les Adu: pp. 4, 29 (onder),
30 (boven)
Sharon Dompig: p. 32 (boven)
Jelle Draper: pp. 8, 10, 14, 18
(boven), 29 (boven), 30
(onder), 31, 32 (onder), 35, 38,
47, 48, 77
Michael Floor: pp. 2, 19, 20
Luuk Kramer: pp. 18 (onder), 21
Brenda Roos: p. 13
Marleen Sleewits: p. 59 (onder)
Jan-Kees Steenman: pp. 28,
59 (boven)

‘Ik weet de toekomst niet Theo
- maar - ik ken wel de eeuwige
wet dat alles verandert (...).
Maar *iets doen blijft* - en iets
gedaan hebben, heeft men niet
ligt spijt van.’

Vincent van Gogh aan zijn broer Theo, 14 juli 1885